

د افغانستانی دموکراتیک جمهوریت جمهوریت
د عدیلی وزارت

رسمی هجریده

د افغانستانی دموکراتیک جمهوریت اساسی اصول
اصول اساسی جمهوری دموکراتیک افغانستان

مدیر مسؤول : غفارگرامی
معاون : روگل نوری
مہتمم : نور علم

بیرق ملیّ ددولتی جمہوری امکوکراتیک افغانستان

نشان ملی ددلتی جمهوری دموکراتیک افغانستان

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

رسیح جمهوری

عبدالرشید آرین د عدلیه وزیر!
 شورای انقلابی جمهوری و ری
 دمو کراتیک افغا نستان طی جلسه
 تاریخی ۲۵ حمل ۱۳۵۹ در مقر
 شورای انقلابی دایر و مسدوده
 اصول اساسی جمهوری دموکراتیک
 افغا نستان را بداخل ده فصل و
 شخصت و هشت ماده که در جلسه
 تاریخی ۲۳ حمل ۱۳۵۹ شورای
 وزیران و در جلسه تاریخی ۲۴ حمل
 ۱۳۵۹ هیأت رئیسه شورای انقلابی
 به تصویب رسیده تحت فیصله
 شماره (۳) مورخه ۲۵ حمل ۱۳۵۹
 تائید و تصویب نمود.

مراتب تصویب شورای انقلابی
 که به منظوری رئیس شورای
 انقلابی جمهوری دمو کرا تیک
 افغا نستان رسیده و بفرمان شماره
 ۷۸ مورخه ۲۷ را ۱۳۵۹ به حکومت
 ابلاغ گردیده بشما اطلاع و یک
 کاپی از اصول مذکور ارسال گردید
 تا در جریده رسمی نشر نمایید.

اسد الله سروری

معاون شورای انقلابی
 و معاون صدر اعظم
 جمهوری دمو کرا تیک افغا نستان

عبدالرشید آرین د عدلیه وزیر!
 دافغانستان ددموکرا تیک
 جمهوریت دانقلا بی شو را ۱۳۵۹ د
 کمال دحمل دمیا شتی دینخه و یشتمی
 نیتی په غونله کی چی دانقلابی شورا
 به مقر کنی جو ره شوه اودافغا
 نستان ددمو کرا تیک جمهوریت
 داسما سی اصو لو مسوده بی چی د
 وزیرانو دشورا ۱۳۵۹ د کمال دحمل
 دمیاشتی دررو یشتمی نیتی په غونله
 کی او دانقلابی شورا در نیسه هیأت
 ۱۳۵۹ د کمال دحمل دمیاشتی دخلرو
 یشتمی نیتی په غونله کنی تصویب
 شوی په لسو فصلونو او اته شپیته
 مادو کنی ۱۳۵۹ د کمال دحمل
 دمیاشتی دینخه و یشتمی نیتی په
 دریمه گنه پر یکره کنی تا نیداو
 تصویب کره.

دانقلا بی شورا دتصویب مراتب
 چی دافغا نستان ددمو کرا تیک
 جمهوریت دانقلا بی شورا در نیس
 له خوا منظور شوی او د ۱۳۵۹
 کمال دحمل دمیاشتی داووه یشتمی
 نیتی په اته او یا یمه گنه فرمان
 حکومت ته ابلاغ شوی دی تا سی ته
 خبر در که شو او د نوموهو اصولو
 یوه کاپی در ولیزول شوه چی په رسمی
 جریمه کنی بی خپا ره کړی.

اسد الله سروری

دافغا نستان ددمو کرا تیک
 جمهوریت دانقلا بی شوری هر سنتیال
 او د صدر اعظم مر سنتیال

رسمي جوړیل

ا نلامیه تاریخي شورای انقلابي جمهوري
دموکراتیک افغانستان مبنی بر تصویب
واعلام اصول اساسی جمهوري دموکراتیک
افغانستان

د افغانستان د دموکراتیک جمهوریت د اساسی
اصول د تصویب او عالم په باب افغانستان
د دموکراتیک جمهوریت د انقلابي شورتاری
اعلامیه

۱۳۵۹ حمل ۲۵

۱۳۵۹ د حمل ۲۵

شورای انقلابي جمهوري دمو -
کراتیک افغا نستان :

- به نما يند کي از تمام مردم
مسلمان زحمتکشیں افغا نستان .
- به اساس اراده واقعی و منافع
کار گران ، دهقا نان ، کسیبه کاران .
کو چیان ، روشنفکران و سایر
زحمتکشیان و کلیه نیرو های دموکرا-
تیک و وطنپرست تمام ملیتها ، اقوام
وقبایل کشمور .

- با احترام عمیق و رعایه جدی
به عنعنات تاریخی ، ملی ، فرهنگی
و دینی مردم شرای فتمند افغا نستان .
- با پیروی قاطع از دین
مبین اسلام ،

- با احترام به اعلامیه جهانی
حقوق بشر ،

- با پیروی از سیاست صلح -
جویانه ، دوستی و همکاری با
تمام خلق های منطقه و جهان ،
بمنظور دفاع از استقلال ملی و
حاکمیت ملی ، تمامیت ارضی و نظام
مردمی جمهوری دموکراتیک افغانستان .

د افغانستان د دموکراتیک جمهوریت
انقلابی شورا :

- د افغانستان د ټولو زیار کښو
مسلمان نو خلکو په نمایند گی ،
د کار گرا نو ، بز گرا نو ، کسکرو
کو چیانو . رو شنفکرا نو او نورو
زیار کښانو اود هیواد دعیتتو نو ،
قومونو او قبا یلو د دمو کرا تیک - و
او وطن پا لو قو تو نو درجنمینه
ارادی او گټو په اسا س .

- د افغانستان د یتمنونه لکوتاریخی
ملی ، فرهنگی او دینی عنعنو ته په
زور در ناوی او جدی پا ملن نه ،

- د اسلام د سپیخلی دین په
 بشپړه پیروی ،

- د بشر حقوق قو نه یوا ای اعلامیه
ته په در ناوی ،
د سو له غوښتنی اود سیمی او
نړی له ټولو خلکو سره ددو سنتی
او همکاری د سیاست په پیروی .
د افغانستان د دمو کرا تیک جمهوریت
دملی استقلال او ملی حاکمیت ، د حکمکی د
تما میت او ولسی نظام نه د دفاع
په منظور .

زمور په واحد وطن افغا نستان
کښی داو سیدو نکو خلکو ، ټولو

درستی جریبد

بمنظور تحقیم وحدت ، اتحاد
وبرادری خلقها و تمام ملیت ها ،
اقوام وقبا یل سا کن در وطن واحد
مان افغا نستان ،

بمنظور اکشاف پیروزه مند
انقلاب ملی دمو کرا تیک نور
وتحقیق اهداف و آرمان های آن بنی
برایجاد جا معده نوین صلح و کسار ،
آزا دی وعدا لت ، برا دری و برابری
دمو کراسی و ترقی اصول اسا سی
جمهوری دمو کرا تیک افغا نستان
را تصویب نشو و انفاذ آنرا از تاریخ
اول سور ۱۳۵۹ اعلام میدارد .

ملیتو نو ، قو مو نو او قبا یل سود
بیوا لی . وروری او اتحاد دیگنگفت
نه منظور .

دثوز دمنی دمو کرا تیک انقلاب
دبریا لی اکشاف او دسو لی اوکار ،
آزادی او عدا لت ، ورو زی اذ برابری
دمو کرا سی او ترقی دنوی تو لی
دجو زو لو په بنا دهغه دهد فو نو
او ارما نو نو دتحقق په منظور
دافغا نستان ددمو کرا نیک جمهوریت
اساسی اصول تصویب ، خیاره او
انفاذ بی ۱۳۵۹ کمال دثوز لسه
لومهی نیتی نه اعلا موی .

رسکم جوړیلله

د افغانستان د دمو کرا تیک اصول اساسی جمهوری د دمو کرا تیک افغانستان

انقلاب نور ۱۳۵۷ که در ۶ جندی ۱۳۵۸ وار دمر حله نو یعن خود در تا ریخ پر افتخار ملي افغانستان گشت . انقلاب ملي - دمو کرا تیک ضد فیو دا لئي و ضد امپریا لیستی ضد را آغاز نمود ، در نتیجه انقلاب سور دولت طراز جدید جمهوری دموکرا - تیک افغانستان که بیا نکر آرمانها و مدافعه منافع دیر ینه زحمت کشان و تمام خلق های کشور میباشد بوجود آمد . مردم شرافتمند وزحمتکشی افغانستان در مسیر تحول انقلاب اجتماعی و قوام ملي و به پیروزی رسما ندن نهایی انقلاب ملي دمو کرا تیک و اعمار جامعه نوین که بر مبنای صلح و آزادی ، ترقی و عدالت ، برابری و برابری استوار است قرار گرفتند . سوق دا دن افغانستان از عقب ما ند گئی بسوی پیشرفت اجتماعی ، اقتصادی و فرهنگی تحت رهبری حزب دموکرا تیک خلق افغانستان ، حزب طبقه کارگر و تمام زحمت کشان کشور به اساس اراده توده های وسیع مردم ، احترام عمیق و رعایت جدی عنعنات ملي . تا د یخنی

جمهوریت اساسی اصول

۱۳۵۷ د کال دنور انقلاب چې ۱۳۵۸ د کال دجدي په شپن مه نیمه د افغانستان له ويایه نه ډک ملي تاریخ کی خپل نوی په او ته ورسید ، فيو - ډا لئي ضد او امپریا لیستی ضد ملي دمو کرا تیک انقلاب یې پیل کړ ، دنور د انقلاب په نتیجه کې د افغانستان د دمو کرا تیک جمهوریت نوی طراز دولت چې دهیواد دزیار کښانو او ټولو خلکو دخنه نیسو ارما نو نو بسکا وندوی او د ګډه - و مدافعه دی منځته را غی . د افغانستان پتمن او زیار کښ خلک دهولنۍ دجو په ولو په لاره چې دسو لسی او آزا دی ، ترقی او عدالت ، ورو ری او برابری په بنسټ ټینګ و لاهه دی واقع شول . د افغانستان سو قول دېیرته پا ته توب نه دېسو لنيز ، اقتضا دی او فر هنگی پر مختګ په لور د افغانستان د خلکو د دمو کرا تیک ګو ند دهیواد کارگری طبیعی او ټولو زیار کښنا نو ګو ند تسر لارښوونی لاندی دخلکو دپرا خو پر ګنو دارادی ، د ملي تاریخی ، ګلتلو ری او دینی عنعننا تو دجدي رعایت د اسلام د سپیخلی دین د اصولسو د پیغمبری پیروی ، د پیغمبر د حقوق قو

رسانی جریان

کلتو ری و دینی مسرودم با پیروی
قطاعانه از اصول دین مبین اسلام ،
احترام به اعلامیه حقوق بشر بر
مبنای سیاست صلحجویانه، دوستی
و همکاری با تمام خلق های منطقه
و جهان صورت میگیرد .

جمهوری دمو کراتیک افغانستان
دفاع از استقلال ملی ، حاکمیت ملی
تمامیت ارضی ، تحریک عمیق دست
آورد های انقلاب ثور و تحقق
اهداف و ارمان های والای آن، تحریک
رشد و تکامل بیش از پیش نظام
مترقی و پیشرو در جمهوری
دمو کراتیک افغانستان ، تامین
اشتراک وسیع و فعال زحمتکشان
و تمام نیرو های دمو کرا تیک ،
ترقیخواه و وطن پرست کشور در
تحولات انقلاب ملی و دمو کرا تیک
ضد فیودالی و ضد امپریا لیستی
و دفاع از وطن و انقلاب ثور را که
توسط حزب دمو کراتیک خلق
افغانستان و شورای انقلابی صورت
میگیرد ، وظیفه خود میداند .

بمنظور تحقق اهداف مذکوره ،
شورای انقلابی جمهوری دمو کراتیک

اعلامیی د درناوی په اساس دسوله
ایز او دسمی او دنېزی له ټولسو
خلکو سره ددو ستی او همکا ری د
سیاست په بنسټ صورت هو می .
داغفا نستان دمو کرا تیک
جمهوریت له ملی استقلال، ملی
حاکمیت اود ځمکی دتما میت نه
دفاع، دبور دانقلاب دګ، وزور ټینګښت
او ده ځله دلوړو هد فونو او ارما نونو
تحقیق، داغفا نستان په دمو کراتیک
جمهوریت کی دفتر قی او پرمخن-
تلونکی نظام له پخوا نه زیارات
ټینګښت ، ودی او بشپړ تیک، دفیو-
دالی ضد او امپریالیستی ضد، ملی
او دمو کرا تیک انقلاب په بدلونا او
دهیواداود ثور دانقلاب په دفاع کی
دهیواد د زیار کښانو او تو لسو
دمو کراتیکو ، ترقی غو بستونکو
او وطن پالونکو قوتونو دیرا خا
گهون تامین چې داغفا نستان دخلکود
دمو کرا تیک ګوند او دانقلابی
شورا له خوا صورت هو می ، خپله
وظیفه کنی .

دپور ته ذکر شو یو هد فو نو
دانتفق په منظور داغفا نستان د
دمو کرا تیک جمهوریت اندلا بی

رسمي جرگه

افغا نستان به متابه عاليترين
اور گان (مقام) قدرت دولتي کشور و
ممثل واقعی آزادی اراده تمام مردم
افغا نستان فيصله نمود که نازمان
تصویب قانون اساسی جمهو ری
دمو کرا تیک افغا نستان بوسیله
لویه جرگه (شورای عالی) این اصول
اساسی جمهو ری دمو کرا تیک
افغا نستان منظور و نافذ گردد .

شورا د هیواد دجیر لوړ رو لته قدرن
داور گان (مقام) او د افغا نستان د ټواو
خلکو دارادی د آزادی درښتینی ممثل
په توګه پريکړه وکړه چې د ټويسي
جرگه (عالی شورا) له خوا د افغا
نستان د دمو کراتیک جمهو ریت د
اساسی قا نون د تصویب ترو خته
پوری دی د افغا نستان د دمو کرا تیک
جمهور یت دغه اسا سی اصول منظور
او نافذ شی .

رسیح جریان

لومړی فصل : دیولنیز، سیاسی او اقتصادی نظام اساسات	فصل اول : اسا سان نظام اجتماعی . سیاسی و اقتصادی
دوهم فصل : داتبا عو اسا سی حقوق او مکلفیتو نه	فصل دوم : حقوق اساسی و مکلفیت های اتباع
درېم فصل : دافغا نستان ددمو- کراتیک جمهوریت لویه جرګه (عالی شورا)	فصل سوم : لویه جرګه (شورای عالی) جمهوری دمو کراتیک افغانستان
څلورم فصل : دافغا نستان ددمو- کراتیک جمهوریت انقلابی شورا	فصل چارم : شو رای انقلابی جمهوری دمو کراتیک افغانستان
پنځم فصل : دافغا نستان ددمو- کراتیک جمهوریت دوزیرانو شورا	فصل پنجم : شو رای وزیران جمهوری دمو کراتیک افغانستان .
شیزرم فصل : ددولتی قدرت او اداری سیمه ایز اور ګانونه محکمو فعالیت	فصل ششم : اور ګانههای محلی قدرت دولتی واداره
اتم فصل : خارنوالی نههم فصل : نبان ، بېرغ ، پاینځست لسم فصل : نهایی حکمونه	فصل هفتم : نظام قضایي و فعالیت محکم
فیضونه	فصل هشتم : خارنوالی
فیضونه	فصل نههم : نشان ، بېرق ، پاینځست
فیضونه	فصل دهم : احکام نهایی

د سکمی جریبه

فصل اول

اساسات نظام اجتماعی، سیاسی و اقتصادی

لومبری فصل

د تولوکیز، سیاسی او اقتصادی نظام اساساً

ماده اول :

جمهوری دموکرا نیک افغانستان دولت مستقل و دمو کرا تیک تمام مردم زحمت کش مسلمان افغانستان اعم از کار گران ، دهقانان، کسبه کاران ، کوچیان ، روشنفکران و سایر زحمتکشان و تمام نیروهای دمو کرا تیک و وطنپرست کلیه ملت ها و اقوام کشور میباشد .

ماده دوم :

دولت برای رفاه و سعادت مردم خدمت نموده ، زندگی صلح آمیز ، مصیون و آرام . رشد همه جانبه افراد ، حفظ حقوق ، ملکیت، حیثیت رسوم و عنعنات ملی ایشان را تامین میکند . در جمهوری دمو کرا تیک افغانستان قدرت دولتی متعلق به زحمتکشان شهر وده میباشد و توسط اورکان های کاملاً دولتی و محلی که از طریق دمو کرا تیک تاسیس میشود عملی میگردد .

لو هری ماده :

داغغا نستان دمو کرا نیک جمهوریت داغغا نستان دهیو لو مسلماً نو زیارایستو نکو خلکو اعم له کارگرانو بزرگرانو ، کسبگرو ، کو چیا نو، روشنفکرا نو او د نورو زیارکنیا نو اود هیواد دېولو مليتو نو او قو مونو اودهولو دمو کراتیکواو هیواد پالونکو قوتو نو مستقل او دمو کرا تیک دولت دی .

دو همه ماده :

دولت دخلکو دسو کا لسی او نیکمر غی لپاره خد مت کوي، دافرادو سوله ایز ، مصونون او سو کاله زوند او هر اړ خیزه وده اود هفوی د حقوق قو، ملکیت ، حیثیت ، رسوم او ملی عنعننا تو سا تنه تا مینوی . د افغا نستان په دمو کرا تیک جمهوریت کی دو لته قدرت دنبیار او کلی په زیار کنیا نو پوری اړه لری اود بشپړو دو لته او سیمه ایزو او رگا نو له خوا چی په دمو کراتیک ډول منځته را څی عملی کیزی .

رسمي حبر لړه

ماده سوم :

قدرت ز حمتکشان در جمهوری دمو کرا تیک افغا نستان متکی به جبهه وسیع ملي پدر وطن است گه کلیه کارگران ، دهقانان ، کسبه کاران ، کو چیان ، روشنفکر ان زنان ، جوانان و نمایندگان تمام ملیت ها و اقوام ، کلیه نیرو های مترقبی ، دمو کرا تیک و وطن پرست و سازمان های اجتماعی و سیاسی کشور را تحت رهبری حزب دمو کرا تیک خلق افغا نستان به اساس برنامه عمومی اعمار جامعه نوین ، آزاد و دمو کراتیک متح میسازد .

جهبه ملي پدر وطن موظف است تا در اتحاد تمام نیرو های خلق جهت فعالیت مشترک در تعییل وظایف انکشاف ملي و دمو کراتیک کشور ، در تربیه مردم به روحیه وطن پرستانه و جلب وسیع اتباع در اداره امور دولت و جامعه مساعدت کند .

ماده چارم :

حزب دمو کراتیک خلق افغانستان حزب طبقه کارگر و تمام زحمتکشان کشور ، نیروی رهبری کننده و سوق دهنده جامعه و دولت بوده بیانگر دی ، دکارگران نو ، روشنفکران ، دهقانان

دریمه ماده :

دافغا نستان پسه دمو کراتیک جمهوری بت کی دزیار کنیا نو قدرت دیلار وطنی په پرا خه ملي جبهه متکی دی چې کار گران ، بز گران ، کسبکران ، کو چیان ، روشنفکران ، بنیخی ، څوا نان اود هیواد ټولسو ملیتو نو او قو مو نو ، تو لو مترقی او وطن پا لو نکو قو تو نواو ټولنیزو او سیاسی ساز ما نو نو نما یندگان دافغا نستان دخلکو ددمو کرا تیک کوند تر لارښو ونی لاندی دنوی ، آزا دی اود مو کرا تیکی تو لنی دجو ړو لو تر عمومی پرو ګرام لاندی سره یو مو ټی کوي .

دیلار وطنی ملي جبهه مو ظفه ده چې دهیواد دملی پرا ختیا او دمو کراتیکو دندو په تعییل ، په وطن پالو نکی رو حیه دخلکو په روز نه او دهولنی اودو لت دچارو په اداره کسی داتباعو دپراخه جلب لپاره دخلکو دهولو قو تو نو په یو موقی کو لو کی مرسته و ګری .

څلور مه ماده :

دافغا نستان دخلکو دمو کراتیک ګوند ، دهیواد دکار گری طبقی او ټولو زیار کنیا نو ګو ند ، دهولنی اودولت لارښو نکی او سوق کوو نکی قوت دکارگران نو ، روشنفکران نو ،

رسانی جریله

رو شنفکران . تمام زحمتکشان و نیرو های ملی و دمو کرا تیک و مدافع ثابت قدم منافع واقعی تمام خلق های ساکن وطن واحد افغا نستان میباشد .

حزب دمو کرا تیک خلق افغانستان به اساس اراده خلق افغا نستان اصول انقلاب ملی و دمو کرا تیک را در سیاست داخلی و خارجی خویش ملاک عمل قرار داده ، تعمیل تدریجی اهداف و وظایف انقلاب ثور را تعیین نموده مبارزه تمام خلق افغا نستان را در ایجاد جامعه نوین ، عادلانه و فارغ استثمار فرد از فرد رهبری میکند .

ماده پنجم :

در جمهوری دمو کرا تیک افغانستان احترام ، رعایت و حفظ دین مبین اسلام تامین میشود و آزادی اجرای مراسم دینی و مذهبی برای تمام مسلمانان تضمین میگردد .

پیروان سایر ادیان در اجرای مراسم دینی و مذهبی شان که آسایش و امنیت جامعه را تهدید ننماید آزادی کامل دارند .

هیچ یک از اتباع حق ندارد از دین به مقصد تبلیغات ضد ملی و

تپولو زیار ایستادن نکو او مای دمو کرا تیک قو تو نو دارادی بنگا زندوی اودافغا نستان دوا حد وطن دهه لو او سیدو نکو خلکو دربنینو گتهو ثابت قد مه مدا فمع دی .

داغفا نستان دمو کرا تیک گو ندد افغا نستان دخلکو دارا دی په اساس په خپل کور نی او با ندنی سیا سمت کی دملی او دمو کرا تیک انقلاب اصول دعمل ملاک گر خوی ، دشور دانقلا بهدفو نو او دندو تدریجی تعمیل ټاکی دنوی ، عا دلا نه اودفرد له خوا دفرد داستشار نه د خلاصی ټولنی دجوپیدلو په لار کی داغفا نستان دهولو خلکو دمبا رزی لاربنو و نه کوي .

پنجمه ماده :

داغفا نستان په دمو کرا تیک جمهوری ریت کی داسلام دسپیخلی دین در ناوی ، رعا یت او سا قنه تا مینیزی اوده لو مسلما نا نسو لپاره ددینی او مذ هبی مرا سمود پای ته رسولو آزادی تضمینیزی .

دنوروادیا نو پیروان د خپل دینی او مذهبی مرا سمو پسه سر ته رسو لو کی چی دهه لنی هو سا یی او امنیت ا خلال نه کاندی بشپړه آزا دی لري .

له اتابعو نه هیڅوک حق نه لری چی له دین نه دملی ضد اود خلکو

رسالہ جو شہر تھا

ضد مردمی و سیله ارتکاب سایر اعمال خلاف منافع جمهوری ری دمو کرا تیک افغانستان و خلق افغانستان استفاده کند.

دولت به فعالیت های وطن پرستانه روحانیون و علمای دینی در اجرای وظایف و مکلفیت های شان کمک و مساعدت میگند.

مادہ ششم :

در جمهوری دمو کرا تیک افغانستان فعالیت های اتحادیه های کارگری ، سازمان های زنان و جوانان ، انجمن های علمی ، کلتوری و هنری و سایر سازمان های اجتماعی و دمو کرا تیک زحمتکشان که در صفوں خویش کار گران ، دهقانان ، کسبه کاران ، روشنفکران و سایر اهالی را به مقصد بالابدن تشکل و ارتقای فعالیت های اجتماعی و تولیدی ، تعیین اهداف و وظایف انقلاب ثور و تامین منافع خاصه ایشان متحده میسازند تشویق و شتنی نم. مشبود .

ماده هفتم :

داغفا نستان دمو کرا تیک جمهور- جمهو ری دمو کرا تیک افغا نستان
پیت دیو لو هلیتو نو، قو مو نو او سیاست تساوی حقوق، دوستی،

ضمد تبليغا تو اود افغا نستان ددمو
کراتنيك جمهو ريت او دافغا نستان
دخلکو دگھيو خلاف دنو رو اعما لو
دار تکا ب دوسيلی په مقصد استفاده
وکري .

دو لـت درو حـا نـيـو نـو او دـيـنـيـ عـاـ
لـمانـو وـطـنـپـرـسـتاـ نـه فـعاـ لـيـتوـ نـسـوـ
سـرـه دـهـغـوـيـ دـدـنـدـو او مـكـلـفـيـتوـ نـوـ پـهـ
پـايـ تـهـ رـسـوـلـوـ کـيـ مـرـ سـتـهـ اوـمـسـاعـدـتـ
کـوـيـ.

شیرمه ماده :

اووه ماده:

داغا نستان دمو کرا تیک جمهور.
پیت دهولو ملپتو نو، قو مو نو او

رسیح بر پایه

برادرانه و رشد همه جانبه تمام ملیت‌ها، اقوام و قبایل اعم از خورد و بزرگ ساکن در وطن واحد مان افغانستان را عملی ساخته به همبستگی زحمتکشان تمام ملیت‌ها، اقوام و قبایل کشور در مبارزه به منظور تحقق اهداف و ارمان‌های انقلاب ثور مساعدت کرده و حقوق قانونی ایشانرا تامین و تضمیم می‌کند.

هدف جمهوری دموکرا تیک افغانستان امحای عدم تساوی در سطح رشد اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی تمام مناطق کشور می‌باشد. جمهوری دموکراتیک افغانستان بهترین و گرانمایه ترین آثار میراث فرهنگی و عnenات تمام ملیت‌ها، اقوام و قبایل کشور را حفظ و اکتشاف می‌دهد.

ماده هشتم :

قوای مسلح و خارندوی جمهوری دموکرا تیک افغانستان از دست آوردهای انقلاب ثور، استقلال ملی وحدت و تمامیت ارضی و حاکمیت ملی کشور دفاع می‌کند.

دولت به منظور تقویه و استحکام قوای مسلح و خارندوی و تربیه

قبیلو اعم له لوی او کوچنی نه چی زمون په واحد وطن افغا نستان کسی او سیپری دھقو قو دبرا بر بست، دورو ر گلو یزی دوستی اود هر اړ-خیزی ودی سیا سنت عملی کوی دلور دانقلاب دهد فو نو او ار ما نسونو دتحقق په منظور په مبا رزه کې دهیواد دټولو ملیتو نو، قو مو نسو او قبیلو په یووالی کې معا عدت کوی اود هغوي قا نو نی حقوق تا میسن او تضمیمنو .

دافغا نستان ددمو کسرا تیک جمهوریت هدف دهیواد دټو لسو سیمومو داقتاصا دی، اجتمعا عی او فرهنگی ودی په سطح کې دنای بر ابری له منځه وړل دی .

دافغا نستان دمو کرا تیک جمهوریت دهیواد دټو لو ملیتو نو قو مو نو او قبیلو فرهنگی دیسر بنده او گران آثار او عنenات معا تسي او را ختیا ورکوی .

اتمه ماده :

دافغا نستان ددمو کرا تیک جمهوریت وسله وال پوش او خارندوی دثور دانقلاب له ګتهو، ملی استقلال، دخیمکی وحدت او تمامیت او ملی حاکمیت نه دفاع کوی .

دو لست دوسله وال پوش او خارندوی دیپیاوې توبه او استحکام اود هفو

رسکی جریده

دمنسو بینو دوطن پا لنى او لـه
وطن سره دمینى ، دثور دانقلاب د
هندفونواوارما نونوسره دصدا قـت ،
دنورو هیوادونو لهزیارکبسانو سره د
یووالى په روحیه دروزلو په منظور
او په ټولنیز او سیا سی ژو نـد
کـی دوسله وال پـوچ دمندو بینـود
گـیدون دـتا مـین اوـد هـغـوـی دـکـورـ نـیـود
مـادـی وـضـعـی دـبـنـهـواـ لـی پـهـ منـظـورـ
لـازـمـ تـدـ بـیـرـ وـنـهـ نـیـسـھـیـ .

ماده نهم :

دولت نقش وطن پرستانه
سران و ریش سفیدان و تمام
اعضای قبایل کشور را که در نواحی
خود صلح ، برادری و آرامی را
تامین و از سر حدات جمهـوـ رـیـ
دمـوـ کـراـ تـیـکـ اـفـغاـ نـسـتـانـ دـفـاعـ
مـیـکـنـدـ ، پـشـتـیـبـانـیـ بـهـ عـمـلـ مـیـ آـورـدـ
وـ درـ تـعـمـیـلـ موـثـرـایـنـ فـعـالـیـتـ نـجـیـبـانـهـ
مسـاعـدـتـ هـمـهـ جـانـبـهـ رـاـ بـهـ آـنـانـ
مـبـذـولـ مـیدـارـدـ .

ماده دهم :

سـیـاسـتـ خـارـجـیـ جـمـهـوـ رـیـ
دمـوـ کـراـ تـیـکـ اـفـغاـ نـسـتـانـ بـرـتـحـکـیـمـ
صلـحـ عـامـ وـ تـامـ ، اـنـکـشـافـ هـمـکـارـیـ
هـمـایـ وـسـیـعـ بـیـنـ الـلـلـیـ وـ حـفـظـ مـنـافـعـ
دولـتـیـ کـشـورـ اـسـتـوارـ اـسـتـ .

دوـ لـتـ دـهـیـوـادـ دـقـبـاـ يـلوـ دـمـشـرـاـ نـوـ،
سـپـیـنـ بـیـرـ اوـ تـوـ لـوـ غـرـوـ دـوـطـنـپـرـ.
ستـاـ نـهـ رـوـلـ چـیـ پـهـ خـپـلـوـ سـیـمـوـ کـیـ
سـوـلـهـ، وـرـوـرـیـ اوـ هـوـ سـاـ بـیـ تـاـ مـیـنـ
اوـ دـافـغـاـ نـسـتـانـ دـدـمـوـ کـراـ تـیـکـ
جـمـهـورـیـتـ لـهـ پـوـلـوـنـهـ دـفـاعـ کـوـیـ
مـسـلـاتـ کـوـیـ اوـ دـدـغـهـ پـتـمـنـ فـعـاـ لـیـتـ
پـهـ اـغـیـزـ مـنـ تـعـمـیـلـ کـیـ لـهـ هـغـوـیـ سـرـهـ
هرـ اـہـ خـیـزـهـ مـرـ سـتـهـ کـوـیـ .

لسـمـهـ مـادـهـ :

دـافـغـاـ نـسـتـانـ دـدـمـوـ کـراـ تـیـکـ
جـمـهـورـیـتـ خـارـجـیـ سـیـاسـتـ دـبـشـپـرـیـ
سـوـلـیـ پـهـ ټـیـنـگـبـنـتـ ، دـبـینـ الـلـلـیـ
برـاخـیـ هـمـکـاـ رـیـ پـهـ پـرـاـ خـتـیـاـ اوـ دـ
هـیـوـادـ دـدـوـ لـتـیـ گـتـیـوـ پـهـ سـاتـهـ اـسـتـوارـ
دـیـ :

د سُمَّيْ جَرِيدَة

اساس فعالیت سیاست خارجی
جمهور ری دمو کرا تیک افغانستان
را اصول همزیستی مسالمت آمیز و
سیاست عدم انسلاک مشتب وفعال
تشکیل میدهد .

ماهه یاز دهم :

جمهور ری دمو کراتیک افغانستان
دوستی و همکاری همه جانبه عنعنوی
خود را با اتحاد شوروی و همکاری
و هنایبات دوستی را با سایر ممالک
اتحاد سو سیا لیستی بر اصل
همبستگی انترنا سیو نا لیستی
توسعه و استعفکام می بخشد .

ماهه دوازدهم :

جمهور ری دمو کراتیک افغانستان
بحیث یک کشور صلح جو برای
حفظ و تحکیم منایبات دوستانه با
سایر ممالک ، بخصوص با ممالک
همسایه و تمام ملل و دول مسلمان
براساس احترام متقابل به استقلال
ملی و حاکمیت ملی ، تمامیت ارضی
و عدم مداخله در امور داخلی یکدیگر
مجدانه سعی نموده و جهت توحید
مساعی مسلما نان و سایر خلق ها
در تلاش عمومی برای صلح ، آزادی

د افغانستان ددمو کرا تیک
جمهور یت دخار جی سیا سستد
فعالیت اساس دسو له ایز گه ژوند
اصول او عدم انسلاک مشتب او
فعال سیا سست تشکیلوی .

یوولسمه ماډه :

د افغا نستان ددمو کرا تیک
جمهور یت خپله هر اړه خیزه عنعنوی
دوستی او همکاری له شوروی اتحاد
سره او ددو سنتی او د همکاری منا
سبات دسو سیا لیستی اتحاد له
نورو هیوادو نو سره دانترنا سیونا
لیستی یووا لی پر اصل پسراخ
او تینګوی .

دو لسمه ماډه :

د افغا نستان ددمو کرا تیک
جمهور یت دیو سو له غوښتو نکی
هیواد په حیث دنو روھیوا دو نو
مخصوصا دکاونو یو هیوادو نو او د
نړی ټولو مسلما نو ملتونه منایباتو
دولتو نو سره ددو ستانه منایباتو
دسا تنی او تینګنېت لپاره ملسي
استقلال ، ملي حا کمیت او د خمکی
تما میت ته دمتقا بل احترام او د یو
بل په کور نیو چارو کی دلا س نه
وهلو په اسا س په تینګه زیارباسی
او د سو لی ، آزا دی ، تر قسی او د
دوی په منځکی د همکاری له پاره په
عمو می هڅه کې د مسلما نو او نورو

رسکم جوړیله

خلکو د ګوښېښو تو د ډیو والی سره ترقى و همکاری بین ایشان مساعدت میکنند . مرسته کوي .

ماده سیز ده :

جمهو ری دموکراتیک افغانستان برای حل عادلانه و صلح آمیز تمام مسایل حل نشده مو جوده بین کشور های همسایه در منطقه بر اساس اراده نیک و اصول هم زیستی مسالمت آمیز صرف مساعی میکنند .

ماده چاردهم :

جمهو ری دموکراتیک افغانستان از مبارزه ملل و خلق های جهان برای صلح ، آزادی ملی و اجتماعی دمو کراسی ، ترقی و بر ضد استعمار ، استعمار نو و امپریالیزم ، بر ضد صهیونیزم ، رسیزم ، فاشیزم تبعیض نژادی و اپارتايد پشتیبانی میکند .

ماده پانزدهم :

جمهو ری دموکراتیک افغانستان بخاطر دفاع از صلح جهانی ، در جهت خلع سلاح عمومی و قطع مسا بقات تسليحا تی ، جلو گیری از توسعه اسلحه ذریعی ، از بین بردن پایگاه های نظامی متجاوز در قلمرو بیکا نکان ، انکشاف و تعیق پروسه تخفیف تشنیجات بین المللی و استقرار نظام عادلانه اقتصادی بین-

دیار لسمه ما ده :

داغفا نستان دمو کرا تیک جمهو ریت په سیمه کی دگا و نه یسو هیوادو نوتر منځ دهولونا حلهموجو دو مسا یلو دعا دلانه او سو له ایز حل لپاره دنیکی ارا دی او سو له ایز ګډووند داصو لو په اساس زیار باسي .

خوار لسمه ماده :

داغفا نستان دمو کرا تیک جمهوریت دسو لی ، ملی او اجتماعی از ازادی ، دموکراسی ، ترقی لپاره اود استعمار ، نوی استعمار او امپریا یا لیزم په خلاف ، دصهیو نیزم ، رسیزم ، فاشیزم ، نژادی تبعیض او اپارتايد په خلاف دنری دملتو نو او خلکو دمبارزو ملاتر کوي .

پنځلسنه ما ده :

داغفا نستان دمو کرا تیک جمهوریت دنریوالی سولی ددفعه لپاره ، د عمومی بی وسلی کو لو او د تسليحاتی مسا یقو د بند ولو ، دذروی وسلی د پر اختیا د مخنیوی ، د پردیو په خاوره کی د تیری کوونکو نظامی هیو د له منځه وړ لو ، د بین المللی کشا لسو د تخفیف دیرو سی د پر اختیا اوژوره اتیا او د بین المللی اقتصادی عا دلانه

رسمي جریده

نظم دهينگيدلو په لارکي زييار باسي. المللی مساعی به عمل هی آورد . در جمهوري دمو کرا تيمك افغانستان تبليغ جنگ منسوخ است .

ماده شانزدهم :

جمهوري دمو کرا تيمك افغا نستان منشور ساز مان ملل متحد وا صول قبول شده عمومی حقوق بین المللی را احترام ورعا يت کرده از فعالیت های سازمان ملل متحد مبنی بر تحکیم صلح و انکشاف همکاری های بین المللی پشتیبانی میکند .

ماده هفدهم :

در جمهوري دمو کرا تيمك افغا نستان ملکیت به اشکال دولتی (ملکیت عامه مردم) کو پرا تیفي ، خصوصی و ملکیت شخصی وجود دارد .

دولت تمام اشکال ملکیت قانونی را حفظ و دفاع میکند .

ملکیت منابع زیر زمینی ، سایر منابع طبیعی، منابع انرژی، بانکها، موسسات بیمه ، وسائل عمده تولید در صنایع تقلیله ، دستگاه های مخابراتی رادیو و تلویزیون منحصر به دولت میباشد .

ملکیت عامه مردم از حمایه مخصوص ص بر خور دار است .

دافغا نستان په دمو کرا تيمك جمهوریت کی دجنگ تبليغ منع دی .

شیارسمه ماده :

د افغا نستان دمو کرا تيمك جمهوریت دملگرو ملتونو دسازمان دمنشور اود بین المللی حقوق قو دعمومی مثل شویو اصولو در ناوی اورعايت کوي ، دسولی دهينگښت اود بین المللی همکاریو دپرا ختیا په بنا دملگرو ملتونو دسا زمان دفعاليتو نو ملاتېر کوي .

او لسمه ما ده :

دافغا نستان په دمو کرا تيمك جمهوریت کی ملکیت په دو لتسی (دخلکو عام ملکیت) کو پرا تیفي ، خصوصی اود شخصی ملکیت په بنیو مو جود دی .

دو لت دملکیت ټولی قا نو نی بنې ساتی او دفاع یې کوي .

دھمکی لاندی منا بعو ، دنو رو طبیعی منا بعو ، دانز زی دمنا بعو دبا نکو نو، دبیمه دمو سسو او په درندو صنا یعو کی دتو لید عمدنه وسائلو ، دمخابراتی دستگاوه، د را دیو او تلو یز یون ملکیت په دولت پوری منحصر دی .

رسمی حکمله

دولت فعالیت شرکتها بی راکه در آن سهم دارد تشویق ، حمایه و نظارت میکند .

ماده هجدهم :

دولت رشد اقتصاد ملی را به منظور امحای عقب ماندگی اقتصادی کشور ، ارتقای سطح زندگی خلق های تمام ملیت ها . اقوام و قبایل افغا نستان ، امحای تمام انواع استثمار و اعمار جامعه نو مطابق به آرمانهای انقلاب ثورسوق میدهد . دولت به این منظور پلان های انکشاف اجتماعی و اقتصادی راکه متنکی به فعالیت سازنده و خلاق زحمت کشان است، علم امراض و تنظیم می کند .

دولت تشیبات خصوصی را تشویق ، حمایه و کنترول میکند و در زمینه مساعدة مادی و معنوی مینماید .

ماده نزدهم :

دولت ملکیت دهقانان و ساپر زمینداران را بر زمین مطابق به احکام قانون ، محترم شمرده و تضمین میکند .

دولت جهت تعییل تحرولات دمو کرا تیک در زراعت به نفع توده های وسیع دهقانان و با اشتراک

دو لت د همتو شرکتو نو دفعالیت چی په کی و نیهه لری تشویق ، حمایت او خارنه کوي .

اتلسمه ماده :

دولت دملی اقتصاد وده دهیواد د اقتصادی بیرته پاتیوالی دلنه منحه وړلو . دافغا نستان دټو لسو مليتو نو ، فو مو نو او قبايلو دخلکو دروند دسطحی دلوړه ولواو داستشار دټولو پولو نو دله منحه وړلو اود ثور دانقلاب دار ما نو نو سره سم دنوی تو لنى دجوړه لو په منظور سو قوي .

دو لت په دی منظور دټو لنیزی او اقتصادی پراختیا پلا نو نه چی دزیار کښنا نو په جوړه ونکی او خلاق فعالیت ولاپه دی په علمی پول طرح او تنظیموی .

دو لتخصوصی تشیبات تشویق ، حمایت او کنترول او په دی هکله مادی او معنوی مرسته کوي .

نو لسمه ماده :

دولت په ځمکه با ندی دېز ګرانو او نورو زمیندا را نو ملکیستادقا نون سره سم محترم ګنډ او تضمین بی کوي .

دولت په ځرنه کښی ددمو کرا - تیکو بد لو نو نو دتعییل له پاره دېز ګرا نو دپرا خو پر ګنو په ګټه اود

رسانی جنگل

هغوي يه فعال گنهون ته بيرو نه نيسى
او بز گرانو سره دبانکي پورونو
له لاري لازمه مرسته کوي، دكـر نـى
دمـاشـين آـلتـوـ، دـاصـلـاحـ شـوـ يـسوـ
نيـخـمـوـ نـوـ، كـيمـياـ ويـ سـريـ بهـ لـاسـ تـهـ
راـ وـهـ لوـ كـيـ، دـكـرـ نـىـ دـمـحـصـولـاـقـواـ
اوـموـ موـادـ پـهـ پـلـوـ رـلوـ كـيـ هـرـسـتـهـ
كـويـ يـهـ كـرـنـهـ كـيـ دـتـولـيـدـيـ. استـهـلاـكـيـ
كـوـپـرـاـتـيـفـوـ توـ اوـدـ هـغـهـ دـنـزـوـ چـولـونـوـ
وـدهـ اوـ پـرـاـخـتـيـاـ تـشـوـيقـ اوـ حـماـ يـهـ
كـويـ .

ماده بيستم :

دولت برای کو چیان ، قبایل و
مالداران امکانات استفاده رایکان را
از چراغاه ها به صورت عادلانه
تضمين مينمايد و برای کو چیان
حق سير آزادانه را در قلمروکشور
نيز تضمين ميکند .

دولت برای کو چیان ، قبایل و
مالداران از طريق کمک های بلاعوض
و قرضه های بانکی به شرایط
با امتياز ، مساعدت لازمه مينمايد و
ساير مساعدت ها را در راه رشد
مالداری فروش محصولات وارتقای
سطح زندگی مادي ، فر هنگی و
معيشتی ايشان مبذول می دارد .

دو لـتـ دـكـوـ چـيـاـ نـوـ ، قـباـ يـلوـ اوـ
مالـدارـانـوـ لـپـارـهـ لـهـ خـپـ خـاـيوـ نـونـهـ
ـهـ وـهـ يـاـ چـولـ استـفـاـ دـهـ پـهـ عـادـلـانـهـ چـولـ
تضـميـنـوـ اوـدـ کـوـ چـيـاـ نـوـ لـپـاـ رـهـ دـ
هيـوـادـ پـهـ خـاـورـهـ کـيـ پـهـ آـزـادـ چـولـ دـ
گـرـئـيدـوـ حقـ هـمـ تـضـميـنـوـ .

دولت کوچيانو ، قبایلو او ما -
لدارانو ته دبي عوضه مرسته او
امتيازلرو نکوش طو نو سره دبانکي
بور له لاري لازمه مرسته کوي . نوري
مرستي دهغوي دمالداري پـهـ
وده ، دمحصو لـاتـوـ پـهـ پـلـورـلوـ اوـ دـ
زـونـدـدـمـادـيـ، فـرـ هـنـگـيـ اوـ معـيشـتـيـ
سطـحـيـ يـهـ لـوـ هـوـ لـوـ کـيـ کـويـ .

رسانی خبری‌دان

مادہ پیست و یکم :

جمهوری دموکراتیک افغانستان
فعالیت‌های تولیدی کسبه کاران،
اتحاد داو طلبانه ایشان را در
کو پراتیف‌های تولیدی به منظور
موثریت بیشتر ساز مانده‌ی تولید
تامین مواد خام و فروش محصولات
تشویق و حمایه میکند.

دولت مطابق به قانون ، مصیو نیت سرمایه گذاری های خصوصی را به منظور اکتشاف اقتصاد ملی تضمین و اشتراک سرمایه داران ملی را در اکتشاف صنایع، خدمات ترا نسپو رت و زراعت تشویق و حمایه میکند .

دولت با در نظر داشت منافع ملی تمام مردم افغانستان در عرصه تجارت، انکشاف تجارت داخلی و خارجی را تشویق و نظارت میکند. به این منظور دولت پرچون فروشی و عمله فروشی آزادانه را مجاز دانسته و کنترول عمومی قسم را بدoush دارد، به شرکت های تجاری و تاجران ملی در عملی ساختن تجارت خارجی، واردات و صادرات مساعدت میکند، افزایش تولیدات و ارتفای کیفیت اموال صادراتی را تشویق و در مقابل رقابت انحصار امنی یا لیستی حمایت میکند.

بیو و پیشنهاده ماده :

داغفا نستان دمو کرا تیک
 جمھو ریت دکسپکرو تو لیدی فعا۔
 لیست، دتو لید دسا زمان ور کولود
 زیاتی اخیزی ، داو مو موادو دتا مین
 اود مخصوصلا تو دپلورلو په منظور
 په تو لیدی کو پرا تیفو نو کے۔
 دھغوي یو والی تشو یق او حما یه
 کوئی ۔

دولت دملی اقتصاد پرا ختیا په
منظور دخصوصو صی پا نگه اچو لو
مخصوصونیت دقافون سره سم تضمینوی
اود صنا یعو په پرا ختیا ، خدماتو،
ترانسپورت او کر نه کی دملی پانکه
واله گاهون تشون بیق او حما یه کوی.

دولت دافغا نستان دتهو لو خلکود
ملی گتهو په پام کې نیو لو سرهد
تجما رت په ډګر کې دکور نۍ او
باندندنی تجا رت دپرا ختیا تشو یق
اویځار نه کوي ، په دې منظور دولت
پرچون پلورته او عمدہ پلورنه په
آزاد چول مجاز ګني او د بیو عمومی
کنترول ور په غا په دې . له تجارتی
شو کتونو اوملی تا جرا نو سره
دوازداتو او صادراتو د باندندنی تجارت
په عملی کو لو کې مرسته کوي ، د
تولید اتو زیا توا لی او د صا درا تی
مالو نو د کیفیت لوهه وا لی هخوی
او د امپریا لیستی انحصار دسیا لی
په مقابله کړي په حما په کوي .

رسمنجیل

ماده بیست و دوم :

دولت ملکیت خصوصی را مطابق به قانون حفظ و حمایت میکند. استفاده از ملکیت خصوصی علیه منافع جامعه و مردم مجاز نیست. دولت ملکیت شخصی اتباع را که از طریق مجاز بدست آمده تضمین میکند.

قانون حق و راست ملکیت خصوصی و شخصی را تعیین و تضمین میکند.

استملاک ملکیت خصوصی در بدل تادیه قیمت مطابق به عدالت اجتماعی و قانون مجاز است.

ماده بیست و سوم :

دولت مطابق به قانون و متکی بر اصل عدالت، انواع و اندازه مالیات را طبق عایدات شخص تعیین میکند.

ماده بیست و چارم :

پالیسی جمهوری دموکرا تیک افغانستان د رساحه انکشاف اجتماعی، فرهنگی و کلتوری بر تحکیم وحدت کارگران، دهقانان کوچیان، روشنفکران، کسبه کاران، تاجران، روحانیون و علمای وطن پرست و تمام نیروهای دموکرا تیک و وطن پرست کشیور تمام مایت ها، اقوام و قبایل

دوه ویشته ماده:

دولت خصوصی ملکیت دقا نون سره سم ساقی او حما یه گویی بی. دخصو صی ملکیت نه دیو لئی او خلکو دگهتو په خلاف استفا ده مجاز نداده.

دولت داتباعو شخصی ملکیت چی له مجاز لاری په لاس را غلی وی تضمینوی. قا نون دخصو صی او شخصی ملکیت دورا ثبت حق تاکی او تضمینوی بی.

دخصو صی ملکیت استملاک دبی دور کپری په مقا بل کی دیولنیز عدالت او قا نون سره سم مجاز دی.

درویشته ماده:

دولت دقا نون سره سم او دعدالت داصل به اسا س دما لیا تو دو اونه او اندازه دشخض دعا یدا تو سی هسم تاکی.

خلرویشته ماده:

دیو لئیزی، فر هنگی او کلتوری پر احتیا په سا حه کی دافغا نسستان ددمو کرا تیک جمهور یت پا لیسی دکار گرا نو، بز گرا نو، کوچیانو او رو شنفرکرا نو، کسبه کارا نو، تاجرها نو، روحا نیو نو او د وطن پا لو عا لاما نو او د هیواد دیولو دمو کرا تیک او وطن بالو قو تونو، داشهه نسستان دهولو ملیتو نو، قو هو نو

رسکم جریله

افغا نستان ، امحای بقایای مناسبات
فیودالی و ماقبل فیودالی ، عقب
ماندگی ، بیکاری ، بیسواڈی ، فقر
مرض و ارتقای سطح زندگی مسادی
و کلتوری هر خانواده استتسوار
است .

به این منظور پرو گرام‌های مبنی
بر امحای کامل بیسواڈی ، انکشاف
و سیع معارف ، حفظ الصحراء و
تامینات اجتماعی علم و تختیل
کلتور و هنر ، تربیت بدنی و
سپورت و خدمات معیشتی به
صورت متداوم عملی میگردد .

ماده بیست و پنجم :

دولت تامین منازل مسکو نسی
مساعد را برای زحمت کشان یکی
از وظایف عمدۀ خود می شمارد .

ماده بیست و ششم :

خانواده ، مادر و طفل تحت
حمایه خاص دولت قرار میگیرد ،
دولت در مورد صحت مادر و طفل
توجه خاصی مبذول میدارد و جهت
ایجاد شرایط وسیع برای زن در
تحصیل ، کسب مسلک و تدارک کار
تدابیر لازم اتخاذ مینماید . اور گان
های دولتی ، سازمان های اجتماعی
و مکاتب موظف اند در تربیت اطفال
به خانواده ها کمک کنند .

او قبل یلو دو حدت پر تیگبیت ، دفیو -
دا لی او ما قبل فیو -
چالی منا سبا تو دبقا یا وو ، بیر ته
پا تیوا لی ، بیکا ری ، بیسوا دی
فقر ، نارو غی پهله منجھه وہ ل - و
اود هری کو زنی دژوندما دی او
کلتوزی سطحی په لو پوتیا استواره
ده . په دی منظور په بشپړ ډول د
بیسواڈی له منجھه وہ لو ، دپو هنی ،
درو غتیا دسا تنی او اجتما عسی
تامینا تو ، علم او تختیک ، کلتور او
هنر ، بد نی روز نی ، سپورت او
معیشتی خدماتو پراخ انکشاف په
مندا و م ډول عملی کیږی .

پنځه ویشته ماده :

دولت زیار کښانو ته دهستو -
ګنی دمسا عد و کورو نو تا مینول له
خپلو عمه وظیفو خخه بو لی .

شپن ویشته ماده :

کورنی ، مور او کو چنی ددو لت
ټر خاصی حما یی لاندی نیول کیږی .
دو لت دمور او کو چنی درو غتیا
په هکله خاصه پا ملننه کوی اوښه
ته دزده کړی ، دمسلک دتر لاسه
کولواود کار دبرا بر ولو لپا ره لازم
نه بیرو نه نیسی .

دولتشی اور گانونه ، تو لنیز ساز مانو نه
او بنیو نهی مو ظف دی چې د
کوچنیا نو په روز لو کی له کورنیو
سره هرسته وکړی .

رسانی جریده

دولت مواطنت جوانان را به عهده میگیرد ، برای آنان امکانات تعلیم و آموزش مسلکی را فراهم میسازد ، جهت تامین کار به آنان ایجاد شرایط مساعد جهت تربیه معنوی و اخلاقی ، رشد جسمانی و اشتراك وسیع خلاق در اعماد جامعه نوین مساعدت میکند .

دولت دخوانانو مواظبت پسنه غاره اخلى ، دهفوی لپا ره دتعلیم او مسلکی زده کپری امکانات برابروی دهفوی لپاره دکار دتا مین پهخاطر ، دهعنوی او اخلاقي روزنی ، جسمانی و دی اود نوی تولنی په جو چو لوکی دبراخه او خلاق گیون په منظور هرسته گوي .

فصل صادرات

حقوق اساسی و مکلفت های اتباع

دروهمصل

داته اخواص اساسی حقوق ابعادی

ماده بیست و هفتم :

تابعیت جمهوری دمو کرا تیک افغانستان برای تمام مردم افغانستان یکسان و مساوی است .

حصول تا بعیت جمهوری دمو کرا تیک افغانستان و سلب آن توسط قانون تنظیم می گردد .

اتباع افغانستان در خارج از حمایت و پشتیبانی جمهوری دمو کرا تیک افغانستان بر خور دارند هیچ یک از اتباع جمهوری دمو کرا تیک افغانستان به دولت خارجی تسليم داده نمیشود .

اووه ویشته ماده :

داغفا نستان دد مسو کرا تیک جمهور یت تا بعیت داغفا نستان دیولو خلکو لپا ره یو چول او برابر دی .

داغفا نستان دد مسو کرا تیک جمهور یت دتا بعیت لاس ته را وړل او ده هفه له لاسه ور کول دقا نسون پهواسطه تنظیمیری .

داغفا نستان اتابع په خارج کسی داغفا نستان ددمو کرا تیک جمهور یت له حما یت او ملا ته نه بر خور داره دی . داغفا نستان ددمو کرا تیک جمهور یت هیچیغ تبعه خارجی دو لته نه نه سپا رسکی .

رسانی جریل

ماده بیست و هشتتم :

تمام اتباع افغانستان در مقابل قانون مساوی اند .

تمام اتباع افغانستان بدون در نظرداشت تعلق نژادی ، ملی ، قبیلوی زبان ، جنس ، محل سکونت و اقامت ، دین ، تحصیلات ، نسبت دارایی و موقف اجتماعی حقوق و مکلفیت های مساوی دارند .

تساوی حقوق اتباع در تمام شیوه زندگی اقتصادی سیاسی اجتماعی و کلتوری تامین میگردد . هیچکس نمیتواند از حقوق و آزادی های دمو کرا تیک علیه منافع جمهو ری دمو کرا تیک افغانستان و حقوق سایر اتباع استفاده کند .

ماده بیست و نهم :

برای اتباع جمهو ری دمو کرا تیک افغانستان حقوق و آزادی های دمو کرا تیک ذیل تامین و تضمین میگردد :

- ۱ - حق زندگی و مصونیت .
- ۲ - آزادی کامل ادای مناسک دین مبین اسلام و همچنان ادای مراسم مذهبی برای پیروان سایر ادیان مطابق به قانون .

انه ویشنمه ماده :

داغغا نستان ټول اتباع دعا نون په مقا بل کې برابر دي .

داغغا نستان ټول اتباع دنزا دي . ملی ، قبیلوی ، زبانی ، جنس ، دسلو . ایساو اقا هم خای دین ، زده کړو . نسبت ، شتمنی او ټولنیز مو ټف دتعلق په پام کې نیو لو نه ېړته مساوی حقوق او مکلفیتو نه لوي .

دافتضا دي ، سیا سی ، ټولنیزاو ټلموری ژوندا نه په ټولو چارو کې د اتبعو حقوقو قو برابری تا میمن کېږي .

هیڅوک نشی کولای له دمو کرا . نیکو حقوقو او ازاد یو نه داغغانستان دمهو کرا تیک جمهور یت دګټه او نزو اتابا عو حقوقو قو په خلاف استفاده وکړي .

نه ویشنمه ماده :

داغغا نستان ددمو کرا تیک جمهور یت داتبا عو لپا رهلاند نه دمو کرا تیک حقوق او ازا دی تا مین او تضمینیښی :

- ۱ - دژوند او مصونیت حق .
- ۲ - داسلام دسپیخلی دین دمنا سکو دشپړه ادا کو لو او همدارنګه دنورو دینو نو دپیروا نو له پاره له قا نون سره سم دمد هبی مرا سمو دادا کولو آزا دی .

رسانی جمهوری

- ۳- حق کار . دولت جمهوری تمامین خلکوپاره داجتماعی کهور کاردحقد تا مینو لو په خاطر تدا بیر نیسی . د مردم تدابیر اتخاذ مینماید ، شرایط کار شرایط کنترو لوى اود کار په شکله متر قى قوا نين وضع او مترقى وضع و تطبیق می کند .
- ۴- حق و قایه صحت و تمامیات اجتماعی . دولت جمهوری انسان شبهه های مو سیان حفظ الصحه دولتی و در صورت امکان توسعه خدمات رایگان طبی ، بهبود تا مینات اجتماعی زحمت کشان در صورت از دست دادن قدرت کار و در کهن سالی و همچنین در صورت از دست دادن متکفل برای اعضای خانواده تدا بیر اتخاذ مینماید .
- ۵- حق تحصیل . دولت جمهوری رشد و تکامل معارف ملی و مترقبی امحای بیسوادی ، تعلیم به زبان مادری ، رشد و توسعه تعلیمات رایگان متوسطه ، عالی ، مسلکی و تکنیکی تدابیر اتخاذ میکند .
- ۶- آزادی فعالیت های علمی ، تکنیکی ، کلتوري و هنری مطابق به اهداف انقلاب ثور .
- ۷- حق بیان آزادانه و علنی فکر حق تشکیل اجتماعات و تظاهرات مساملت آمیز و همچنین حق اتحاد وطن پرستانه در سازمان های دمو کرا تیک و مترقبی اجتماعی .
- ۸- دکار حق . دولت دیو لو ئ درو غتیا دسا تنی اود تولنیزو تا میناتو حق . دولت دحفظ الصحی ددولتی مو سسو دشبو دپرا ختیما او دامکان په صورت کی دوه یاطبی خدمتو نو دپرا خو لو له پاره دزیار ایستونکو دکار دقدرت دله لاسه ور کولو او زې یدو په صورت کی اود متکفل دلاسه ور کو لو په حال کی د کور نی دغرو دتهو لنیزوتا مینا تو دنبییگئی په خا طر تدابیر نیسی .
- ۹- دزده کپری حق . دولت دملی او منز قى پو هنی دودی او تکا مل دبیسموادی دله منهجه ورلو ، په مورنی زبه دزده کپری ، دمنخنیو ، لورو مسلکی او تکنیکی ور یا زده کپری دودی او پراختیا له پاره تدا بیر نیسی .
- ۱۰- دثور دانقلاب دهد فو نو سره سم دعلمی ، تکنیکی ، کلتوری او عنتری فعا لیتو نو آزا دی .
- ۱۱- په آزاد او خور گند چول د فکر دبیان حق ، دسو له ایزواجتمان عاتو او مظا هرو دجو چو لو حق او عمدا رنگه په اجتماعی دمو کراتیکو او مترقبی سازمانو نو کی دوطنبا - لونکی اتحاد حق .

رسمی حکایت

استفاده از حقوق مند برده در چوکاتیکه نظم اجتماعی ، آسایش و امنیت کشور را مختل نکند تو سطه قانون تنظیم میگردد .

۸- مصئو نیت منزل ، محریت مراسلات ، صحبت های تیلفویی ، مخابرات تلگرافی و سایر انسواع مخا برات به استثنای حالا تیکه در قانون پیش بینی شده است .

۹- حق شکایت . عرض حال فردی و دسته جمعی به اورگان های مربوطه دولت .

ماده سی ام :

هیچکس را نمیتوان مسهم به ارتکاب جرم نمود ، مگر مطابق به احکام قانون .

هیچکس را نمیتوان کرفتار و توقيف نمود مگر مطابق به احتمام قانون .

هیچکس را نمیتوان مجرمات نمود مگر به حکم محکمه و مطابق با حکام قانون که هنگام ارتکاب فعل مورد اتهام نافذ باشد . متهم حق دفاع را دارد .

متهم تا زمانیکه به حکم قطعی محکمه محکوم نشده است بی گناه شناخته میشود .

دبو موهر یو حفو فو نه کنه اخیستل په هغه چوکات کی چی تو لنيز نظم ، دهیواد هو سا ینه او امنیت گهود نکری دقا نون په وا سطه تنظیمیزی .

۸- دکور مصوبونیت ، دمرا سلات تو تیلفو نی خبرو ، تلگرا فی مخا برا تو او د مخا بسر اتسو دهولوپو لو نو محرومیت د هفسو حا لا تو نه پر ته چی په قا نون کینی پیش بینی شوی دی .

۹- دشکایت حق ، په خانگری او پله ایز چوی ددو لت مر بو طو اور گا نو نو ته دحال عرض .

دیرشمه ماده :

هیخوک در جرم په ارتکاب نسه تورن کیزی مگر دقا نون دحکمو نسو سره سم .

هیخوک نیول کیدای او تو قیف کیدای نشی مگر دقا نون لنه حکمو نو سره سم .

هیخوک نشی مجا ذات کیدای مگرد محکمی په حکم او د هغه قا نون له حکمو نو سره سم چی دتور وړ فعل دار تکاب په وخت کی نا فذ وي . تورن د دفاع حق لري .

دورن تر هغه وخته یو روی چسی ده محکمی په قطعی حکم محکوم شوی نه وي ، بیگناه گهل کیزی .

رسمی جریده

جرم یک امر شخصی است و با ارتکاب آن شخص دیگر مجا زات نمیگردد.

مجازات مخالف کرامت انسانی، شکنجه و تعذیب مجاز نیست.

ماده سی و یکم :

اتباع جمهوری دموکرا تیک افغانستان مکلف اند قوانین، موازین سلوك اجتماعی و آداب و اخلاق انسانی را احترام و رعایت کنند. وظایف و واجیب خود را صادقانه انجام دهند. حقوق و منافع قانونی سایر اشخاص را احترام نموده و بنام شایسته تبعه جمهوری دموکرا تیک افغانستان افتخار نمایند.

ماده سی و دوم :

کار مفید اجتماعی و صادقانه بر مبنای وجود پاک وطن پرستانه و جیبه مهم و عمل پر افتخار هر تبعه مستعد بکار جمهوری دموکراتیک افغانستان است.

ماده سی و سوم :

دفاع از وطن و دست آوردهای انقلاب ثور، صداقت به اهداف و آرمانهای آن و خدمت به خلق و جیبه عالی و مقدس هریک از اتباع میباشد، خدمت در صفوف قوای مسلح جمهوری دموکرا تیک

جرم یو شخصی کار دی او دهجه په ار تکاب بل خوک نه مجا زات کیزی.

دانسا نی کرامت خلاف مجازات شکنجه او تعذیب جواز نلری.

یودیر شمه ماده :

دافغا نستان ددمو کرا تیک جمهوریت اتبع مکلف دی چی قوانین اود ټو لنيز او انسانی سلول، آدابو او اخلاق و موازین احترام او رعایت کپری. خپل وظایف او وجا یب په صادقانه ډول پای ته ورسوی. دنورو اشخا صو دحقو قسو او قانونی ګټو درناوی وکړی او د افغانستان ددمو کراتیک جمهوریت د تبعه یه غوره نوم وو یا پری.

دوه دیر شمه ماده :

دوطنپرستا نه پاک وجدان پر مبنا ګټور ټو لنيز او صادقا نه کار دافغا نستان ددمو کرا تیک جمهوریت دکار دهر مستعد تبعه مهمه و جیبه او ویا ړلی عمل دی.

دری دیر شمه ماده :

له وطن او د ثور دانقلاب له ګټونه دفاع، دهجه هد فو نو او آرما نو نوته صداقت او خلکو ته خد مت دهر تبعه او په او سپیخلی و جیبه ده د افغانستان ددمو کرا تیک جمهوریت دوسله وال پسونه په مسلح جمهوری دموکرا تیک

رَسْمَيْ حُكْمَتَه

افغا نستان مکلفیت پر افتخار ووطن پر سтанه عالی هریک از اتباع جمهوری دمو کرا تیک افغا نستان میباشد .

ماده سی و چارم :

جمهوری دمو کراتیک افغانستان نمام شرایط را مساعد میسازد تا اتباع از حقوق و آزادی های دمو کرا تیک خویش طور موثر استفاده کنند .

صیفو نو کی خدمت دافغا نستان دمو کرا تیک جمهوریت دهر تبعه ویا ہلی وطنپر سنا نه لوره مکلفیت دی .

خلود دیر شمه ماده :

دافغا نستان دمو کرا تیک جمهوریت ہول شرا یط مساعد وی ترخوا اتابع له خپلو دمو کرا تیکو حقوق قو او آزاد یو نه په اغیز من چول استفا ده و کپری .

دریم فصل

د افغانستان دمو کراتیک جمهوری

لویه جرگه، عالی شورا

فصل سوم

لویه جرگه، شورای عالی، جمهوری
دمو کراتیک افغانستان

ماده سی و پنجم :

لویه جرگه (شو رای عالی) عالیترین اور گان قدرت دولتی جمهوری دمو کرا تیک افغا نستان میباشد . ترکیب لویه جرگه طرز و ترتیب کاملا دمو کرا تیک انتخاب نمایند گان خلق های افغا نستان و همچنین تشکیل ، صلاحیت و ترتیب فعالیت آن توسط قانون تنظیم میگردد .

پنځه دیر شمه ماده :

لویه جرگه (شا لی شورا) دافغا نستان ددمو کرا تیک جمهوریت ددولتی قدرت ترکیب لولویه اور گان دی . دلو یی جرگی ترکیب، دافغانستان دخلکو دنما یند گا نو د بشپړ دمو کرا تیک انتخاب چول او تر تیب او همدا زنگه دهغی تشکیل ، واک او د فعالیت تر تیب دقا نون په واسطه تنظیمیزی .

رسئیج جرگه

انتخاب نمایند گان خلقه‌ها در لویه جرگه بر اساس رای گیسری عمومی ، آزاد ، سری ، مستقیم و مساوی صورت می گیرد .

لویه جرگه در اولین اجلاس خود قانون اساسی جمهوری دموکراتیک افغانستان را تصویب می‌کند .

زمان انتخابات لویه جرگه از طرف شورای انقلابی تعیین واعلام می‌گردد .

په لویه جرگه کی دخلکو دنما – یند گانو انتخاب دعمومی ، آزادی ، پنهانی ، مستقیمی او مساوی را یعنی اختیستنی په اسا س کیبری .

لویه جرگه په خپل لو هې نی احلاس کی دافغانستان ددموکراتیک جمهوریت اسا سی قانون تصویبیو . دلو بی جرگی دانتخا با تسویه وخت دانقلا بی شورا له خوا تعیین اه اعلامیزی .

فصل چهارم

شورای انقلابی جمهوری دموکراتیک افغانستان

خلورم فصل

د افغانستان د دموکراتیک جمهوریت انقلابی شورا

ماده سی و ششم :

تا زمانیکه شرایط لازم جهت انتخاب آزاد و مصئون لویه جرگه (شورا یعالی) مساعد گردد شورای انقلابی عالیترین ارگان قدرت دولتی جمهوری دموکراتیک افغانستان می‌باشد .

تعداد ، ترکیب و انتصاب یا انتخاب اعضای جدید برای شورای انقلابی که از تمام طبقات و اقسام دموکراتیک ملی و مترقی نمایندگی نماید ، به پیشنهاد هیأت رئیسه توسعه شورای انقلابی تصویب مسی گردد .

شیوه دیر شمه ماده :

تر هغه وخت پوری چی دلو بی جرگی (عالی شورا) د آزاد او مصونون انتخاب لپاره لازم شرا یط برابریزی انقلا بی شورا دافغانستان ددموکراتیک جمهوریت دو لتهی قدرت تر ټولو لوبه اور گان دی .

دانقلا بی شورا لپاره دهنویو غړیو شمیز ، ترکیب ، انتصاب یا انتخاب چی دهولو دهمو کرا تیکو ، ملی او متر قی طلبقو او قشرو نو نمایندگی و کپری د رئیسه هیأت په پیشنهاد دانقلا بی شورا اه خوا تصویبیزی .

رسمي جریده

ماده سی و هفتم :

شورای انقلاب بی جمهوری ری دمو کرا تیک افغا نستان دارای صلاحیت های ذیل میباشد :

- ۱- تصویب فرامین و قوانین .
- ۲- تصویب پلانهای دولتی اکشاف اقتصادی و اجتماعی جمهوری دمو کرا تیک افغا نستان و گزارش های مبنی بر اجرا آت آن.
- ۳- تصویب بودجه دولتی جمهوری دمو کرا تیک افغا نستان و گزارش های مبنی بر اجرا آت آن .
- ۴- تشکیل هیأت رئیسه شورای انقلابی جمهوری دمو کرا تیک افغانستان، شورای وزیران (حکومت) جمهوری دمو کرا تیک افغا نستان ستره محکمه جمهوری دمو کرا تیک افغا نستان و تعیین لوى خارنوال جمهوری دمو کرا تیک افغا نستان.
- ۵- تشکیل و انحلال وزارت خانه ها، تعیین ، تبدیل و عزل اعضا شورای وزیران .

- ۶- تصویب مشی اساسی سیاست داخلی و خارجی جمهوری دمو کرا تیک افغا نستان و تصویب پرو گرام فعالیت های حکومت .

اوه دیر شمه ماده :

داغفا نستان ددمو کرا تیک جمهوری یت انقلاب بی شورا لاند نی وا کو نه لری :

- ۱- دفرامینو او قوا نینو تصویب .
- ۲- داغفا نستان ددمو کرا تیک جمهوری ریت داقتاصادی او ټولنیزی پرا ختیا ددو لتنی پلا نو نو اود هغونه په بنا داجرا آ تو درا پورو نو تضویب .
- ۳- داغفا نستان ددمو کرا تیک جمهوری یت ددو لتنی بو دجی اود هغى پر بنا داجرا آ تو درا پورو نو تصویب .

- ۴- داغفا نستان ددمو کرا تیک جمهوریت دانقلابی شورادرئیسه هیأت داغفا نستان ددمو کرا تیک جمهوری یت دوزیرا نو دشورا (حکومت) داغفا نستان ددمو کرا تیک جمهوریت دسترنی محکمی تشکیل اود افغانستان دلوي خار نوال ټاکل .
- ۵- دوزار تونو تشکیل اوړنګول، دوزیرا نو دشورا دغرو تې کل، بدلوں اوعزل .

- ۶- داغفا نستان ددمو کرا تیک جمهوری یت دکور نی او باند نی سیاست داسا سی مشی تصویب او دحکومت دفعا لیتو نو دیرو گرام تصویب .

رسئیج جریلۀ

- ۷- اعلام ریفرندم (رایگی-ری عمومی مردم .)
- ۸- اعلام انتخا بات لویه جرگه (شورای عالی) جمهوری دموکراتیک افغانستان .
- ۹- اعلان حرب در صور تیکه جمهوری دموکرا-تیک افغانستان مورد تجاوز قرار گیرد و اعلان متارکه .
- ۱۰- تصویب و الغای قرارداد های بین المللی جمهوری دموکرا-تیک افغانستان مطابق احکام قانون .
- ۱۱- اجازه نشر پول .
- ۱۲- تشکیل کمیسیون های اختصاصی در موارد لازم .
- ۱۳- اتخاذ تصمیم در باره سایر مو ضو عاتیکه تصویب شورای انقلابی را ایجاب نماید .
- ماده سی و هشتم :**
- شورای انقلابی سال دو مرتبه دوره اجلاسیه خود را دایر میکند، دوره اول اجلاسیه شورای انقلابی در ماه سپتمبر و دوره دوم آندر ماه حوت دایر میگردد .
- دوره اجلاسیه فوق العاده شورای انقلابی به ابتکار هیأت رئیسه شورای انقلابی یا بر اساس پیشنهاد حد اقل یک ثلث اعضای شورای انقلابی دایر میگردد .
- ۷- در یفر اندم (دخلکو دعمو می رایی اخیستنی) اعلام .
- ۸- دافغا نستان ددمو کرا تیک جمهور یت دلو یی جر گی (عالی شورا) دانتخا با تو اعلام .
- ۹- دافغا نستان پر دمو کراتیک جمهور یت با ندی دتیری په صورت کی دجگری اعلان اود اور بنداعلان .
- ۱۰- له قا نون سره سم دافغا- نستان ددمو کر اتیک جمهور یت دبین المللی قرار داد و نو تصویب او لغو کول .
- ۱۱- دپیسو دخپرولو اجازه .
- ۱۲- په لازمو مو ردو کسید اختصا صی کمیسیو نونو تشکیل .
- ۱۳- دنورو هغرو مو ضو عا تو په هکله تصمیم نیول چی دانقلا بسی شورا تصویب ایجاب کړی .
- اته دیرشمہ ماده :**
- انقلا بی شورا په کال کی دوهخلی خپله اجلاسیه دوره دا یروی .
- انقلا بی شورا داجلا سیی لومړی دوره دسنبلی په میاشت کی او دوهمه دوره یې دحوت په میاشت کسی دایرینی .
- دانقلا بی شورا فوق العاده اجلاسیه دوره دانقلا بی شوراد رئیسه هیأت په ابتکار اویا دانقلابی شورا دغرودلبو تر لبه دیو ثلث په پیشنهاد دایر یېوی .

رسیج جریده

شورای انقلابی از بین اعضای خود رئیس شورای انقلابی، معاون و یا معاونان رئیس شورای انقلابی را انتخاب میکند.

ماده سی و نهم :

جلسات شورای انقلابی باحضور حداقل دو ثلث اعضای آن دایر میگردد.

جلسات شورای انقلابی بصورت علنی دایر میگردد مگر اینکه منافع دولت، سری بودن آنرا ایجاد نماید.

ماده چهلم :

تصویب قوانین، فرامین و سایر تصاویر شورای انقلابی به اکثریت آرای اعضاء صورت میگیرد.

قوانین و فرامین بعد از نشر در جریده رسمی نافذ میگردد مگر اینکه در متن قانون طور دیگری تصریح گردیده باشد.

قوانین و فرامین شورای انقلابی بزبانهای پستو و دری نشر میشود و میتوان آنها را به سایر زبانهای خلقهای افغانستان نشر کرد.

ماده چهل و یکم :

شورای انقلابی جمهوری دموکراتیک افغانستان طرز العمل فعالیت های شورای انقلابی و هیئت رئیسه آنرا تنظیم میکند.

انقلابی شورا دخپلو غرو له مینځد
انقلابی شورا رئیسین، دانقلابی
شورا درئیسین مرستیال یامرسټیا-
لان تاکی.

نه دیر شمه ماده :

دانقلابی شورا غونه‌ی دهغی د
غرو دلبتر لبه ددوو څلشو په حضور
دایر یېری .

دانقلابی شورا غو نېړۍ په بنکاره
ډول دا یېری، مګر دا چې ددولت
ګټه‌ی دهغی دېټوا لی ایجاد وکړي .

څلوا یېښتمه ماده :

دقوانینو، فرامینو تصویبول اود
انقلابی شورا نور تصویبونه دغرو
درایو په اکثریت کېږي .

قوا نین او فرا مین په رسیج جریده
کې له خپر ید لو ورو سته نافذ یېری،
مکردا چې دقا نون په متن کې بل
ډول تصریح یېح شوی وی .

قوا نین او دانقلابی شورا فرامین
په یېښتو او دری ژبو خپر یېری او
کیدلای شی چې هغه دافغا نستان د
څلکو په نورو ژبو خپا ره شی .

یو څلوا یېښتمه ما ده :

دافغا نستان ددمو کرا تیک
جمهوریت انقلابی شورا دانقلابی
شورا اود هغی درئیسه هیأت دفعا-
لیتو نو طرز العمل تنظیموی .

رسمنی خود را بخواهید

ماده چهل و دوم :

شورای انقلابی از جمله اعتصابی خود هیئت رئیسیه شورای انقلابی را تشکیل میدهد.

- هیات رئیسه متشکل است از:
- رئیس شورای انقلابی بحیث صادر هیأت رئیسه.
- معاون و یا معاونان صدر هیأت رئیسه.
- منشی و اعضاء.

هیأت رئیسه شو رای انقلابی جمهوری دمو کرا تیک افغانستان ارگان دائمی فعال شورای انقلابی میباشد.

ماده چهل و سوم :

هیأت رئیسه ش---و رای انقلابی دارای صلاحیت های ذیل میباشد :

- ۱- تعیین تاریخ انعقاد اجلاسیه عادی و فوق العاده شورای انقلابی.
- ۲- تفسیر قوانین ، تعمییل ابتكارات قانون گذاری و درصورت ضرورت بر گزاری مباحثات عمومی مردم پیرا مون مسودات قوانین .
- ۳- کنترول رعایت قوانین و فرامین در اجرا آت اور گان های دولتی .

دوه جلو پنجمه ماده :

انفلا بى شورا د خپلوا غړو و اړه
منځه د انقلابي شورا رئيسه هیأت
تشکيلوي .

- رئیسہ ہیأت متشکل دی لہ :
- دانقلابی شورا رئیس در نیس
- ہیأت دصدر پہ تو گہ .
- در رئیسہ ہیأت دصدر مرستیاں
- یا مرستیا لان .

منشی اوغزدی

داغا نستان ددمو کـرا تـیک
جمهور یـت دـانـقـلا بـی شـورـا رـئـیـسـه
هـیـائـت دـانـقـلـابـی شـورـا تـلـ فـعـالـ
اور گـانـ دـیـ :

دری خلوي نهاده ماده :

دانقلابی شورا رئیس سند هیأت
لاندی وا کو نه لری :

۱- دانقلابی شورا دعا دی او
فوق العاده اجلاسیی دغونه ناه یلد لود

نیتی، تاکلی :

۲- دقوا نینو تفسییر . دقا نون
جوړه ولو دابتکار اټو تعمیل او دضره .
ورت په صورت کې دقوانینو دمسودو
په هکله دخلکو دعمو می مبا هٿه .
جوره ول .

۳۔ د دولتی اور گا نونو پے
اجرا آتو کی دقو نینو او فرا مینے و
در عامت کنترول ۔

رسیج رسیده

- ۴- تشکیل ، تغییر و تعدیل اسم و ساقه ولایات ، شهر ها و لسوالی ها و علاقه داریها .
- ۵- تعیین و اعطای نشان ها و مدار ها مطابق به احکام قانون .
- ۶- عفو و تخفیف مجازات .
- ۷- منظو ری تعیین ، تبدیل ، عزل ، تقاعد و استعفای قضات صاحب منصبان قوای مسلح و مامورین مطابق با حکام قانون .
- ۸- تعیین القاب نظامی ، رتب سیاسی و اعطای آن مطابق به احکام قانون .
- ۹- منظوری تعیین ، تبدیل و عزی نمایند گان سیاسی و دائمی جمهوری دمو کرا تیک افغا نستان در دول خارجه و در سازمان های بین المللی .
- اجازه افتتاح نمایند کی های سیاسی دول متحابه در کشور .
- اعلام حالات نظامی ، اضطراری و سفر بری .
- حل مسایل مر بوط بـه تابعیت و اعطای حق پناهندگی برای خار جیان مطابق قانون .
- اجرای سایر وظایف مطابق به احکام قانون .

- ۲- دولایتو نو ، بنیارو نو ، ولسوالیو او علاقه دار یو تشکیل او د نوم او سا حی بد لون او تعدیل .
- ۳- دقا نون له حکمو نو سره سم دنبنا نو نو او مدا لو نو تا کل او ورکول .
- ۴- دمجاز اتو بخبل او کمول .
- ۵- دقا نون له حکمو نو سره سم دقاضیا نو ، موسله وال یوش دافسرا نو او ما مور ینو دهاکلو ، بد لو لو ، لری کولو تقاعد او استعفا منظوری .
- ۶- دقا نون له حکمو نو سره سم دنظامی لقبو نو ، سیما سی رتبه تا کل او د هغو ور کول .
- ۷- په باند نیو هیوادو نو او بین - الملکی سازما نو نو کی دافغا نستان ددمو کرا تیک جمهوریت دسیما سی او دائمی استا زو دها کلو ، بد لو لو او عزل منظوری .
- په هیواد کی ددو ستو هیوا دونو دسیما سی نما یند گیو دپرا فستلو اجازه .
- ۹- دنظامی ، اضطراری او سفر بری حا لاتو اعلا مو ل .
- ۱۰- له قا نون سر هسم پـه تا بعیت په ری دمر بو طومسما یلو حل کول او خا رجیانو ته د پـاه غو بنتنی دحق ور کول .
- ۱۱- دقا نون له حکمو نو سره سم دنورو دندو پـای ته رسول .

د سُمَّح جریان ل

ماده چهل و چارم :

تمام صلاحیت‌های شورای انقلابی در خلال مدت بین دوره‌های اجلاسیه آن به هیأت رئیسه انتقال می‌یابد .

ماده چهل و پنجم :

تا تعین یا انتخاب صدراعظم، رئیس شورای انقلابی در عین زمان صدراعظم جمهو ری دمو کرا تیک افغا نستان می‌باشد .

رئیس شورای انقلابی دارای صلاحیت‌های دلیل می‌باشد:

- ۱- رهبری فعالیت‌های شورای انقلابی، هیأت رئیسه و شورای وزیران .

۲- قیادت قوای مسلح .

۳- قبول اعتماد نامه‌های سران نمايندگی‌های دول خارجی .

۴- تو شیح قوانین، فرامیسن تصاویر و سایر استناد شو ران انقلابی، هیأت رئیسه و شورای وزیران .

۵- سایر صلاحتیهای مندرج قانون .

خلود خلو یېښته ماده :

دانقلابی شورا ټول وا کو نه، د هغى داجلا سیه دورو تر مینځ موده کې رئیسه هیأت ته انتقالیزی .

پنځه خلو یېښته ماده :

د صدر اعظم ترانتخاب یا تاکلو پوری دانقلابی شورا رئیس په عین وخت کې دافغا نستان ددمو کراتیک جمهور یت صدر اعظم دی .

دانقلابی شورا رئیس لاندی واکونه لري :

- ۱- دانقلابی شورا، درئیسه‌هیأت اود وزیرانو دشورا دفعا لیست لارښوو نه .

۲- دوسله وال پوځ مشر توب ;
۳- د خارجی دولتونو د نمايندگیو دمشرا نو د باور لیکو نو مثل .

۴- دانقلابی شورا، درئیسه‌هیأت او دوزیرانو دشورا د قوانینو فرا مینو، تصویب نو او نو زو سنډونو توشیح .

۵- په قانون کې مند رج نوروا کونه .

فصل پنځمه

شورای وزیران جمهوری دموکراتیک افغانستان

پنځم فصل

د افغانستان د دموکراتیک جمهوریت دوزیرانو شورا

ماده چهل و ششم :

شو رای وزیران (حکومت)

شمین خلو یېښته ماده :

دافغا نستان ددمو کرا تیک

رسمی جریل

جمهوری دمو کراتیک افغا نستان
عالیترین اورگان اجرا ئیوی قدرت
دولتی بوده مرکب است از :
صدر اعظم ، معاون یا معاونان
صد راعظم و وزراء .

شورای وزیران در اجرا آت خود
نzed شورای انقلابی و در خلال مدت
بین دوره های اجلسیه آن نزد
هیأت رئیسه مسؤول میباشد .

ماده چهل و هفتم :

شورای وزیران دارای صلاحیت
های ذیل میباشد :
۱- تعمیل سیاست داخلی و
خارجی .

۲- تقدیم طرح قوانین جمهوری
بر رسی و تصویب به شورای
انقلابی و در خلال مدت بین دوره
های اجلسیه شورای انقلابی به
هیأت رئیسه .

۳- تصویب مقرره و اسا سنامه .
۴- سازماندهی امور انکشاف
اقتصاد ملی ، طرح و پیشنهادیلان
های انکشاف اقتصادی و اجتماعی
و بودجه دولتی و گزارش های تطبیق
آن جهت منظوری شورای انقلابی
و در خلال مدت بین دوره هیئت
اجلسیه شورای انقلابی به هیأت
رئیسه .

جمهوریت دوزیرا نوشورا (حکومت)
ددولتی قدرت تر قولو لوبه اجرائیوی
اور گان دی ، له صدر اعظم ، د
صدر اعظم له مرستیال یا مرستیا-
لانو او وزیرا نو نه جوړ شوی دی .

دوزیرا نو شورا په خپلو اجرا تو
کی انقلا بی شورا ته او د هغه
داجلا سیه دورو په منع مو ده کسی
رئیسه هیأت ته مسوله ده .

اووه خلو ینستمه ماده :

دوزیرا نو شورا لاندی وا کو نه
لری :
۱- دکور نی او بهر نی سیما سست
تعمیلول .

۲- انقلا بی شورا ته او د هغه
داجلا سیه دورو تر منع مو ده کی د
انقلابی شورا رئیسه هیأت ته
دغیه نی او تصویب لپاره دقوانینو
دطر هو وړا ندی کول .

۳- دمقر ری او اسا سنا می
تصویب .

۴- دملی اقتصاد دیرا ختیا چارو
ته سازمان ور کول .

داقتاصادی او ټولنیزی پرا ختیا
او د دولتی بودجی طرح او پیشنهاد
او د هغه د تطبیق را پور دانقلا بی
شورا او د انقلابی شورا داجلا سیه دورو
تر منع مو ده کسی د رئیسه هیأت
ده منظوری لباره .

رسَمَّيْ جَرِيدَة

- ۵- رهبری و مراقبت فعا لیتهای وزرات خانه ها .
- ۶- رهبری و مراقبت فعا لیتهای اورگان های اجرائیوی محلی .
- ۷- اتخاذ تدابیر جهت تامین امنیت ، نظم و اسایش اجتماعی و حفظ حقوق و آزادیهای اتباع .
- ۸- رهبری امور دفاعی کشور و تنظیم قوای مسلح .
- ۹- رهبری روابط خارجی جمهوری دمو کرا تیک افغانستان بشمول انجام مذاکرات و عقد قرارداد های بین المللی در حدود صلاحیت .
- ۱۰- معاونت و مساعدت به جمیعت العلمای دینی در پیشبرد وظایف مربوط .
- ۱۱- سایر صلاحیت های مندرج قانون .
- ۵- دوزا رتو نو دفعا لیتو نو لاربسو نه اویخارنه .
- ۶- دسیمه ایز واجرا ئیوی اور- گانونو د فعا لیتو نو لار بسونه اویخارنه .
- ۷- دامنیت، د اجتماعی نظم او هو سا ینی دتا مینو لو اود اتباع د حقوق قو او آزا د یو دسا تنی لپاره دند بیرو نو نیول .
- ۸- دهیواد ددفا عی چا رو لار- بسونه او دوسله وال یوئ تنظیم .
- ۹- دصلال حیت په حدودو کی د افغا نستان ددمو کرا تیک جمهوریت دبا ند نیو اه یکو لاربسو نه اود هغوي په گلیون د خبر و اترو او بین- المللی قرارداد و نو عقد ول .
- ۱۰- دمربوطو دندو په پر مسخ بیو لو کی له دینی جمیعت العلماسره هرسته او مساعده .
- ۱۱- په قا نون کښی هند رجنور واکو نه .

ماده چهل و هشتم :

تعمیل تصاویب و سایر اسناد شورای وزیران توسط اورگان ها، مو سسات و اتباع در سراسر قلمرو جمهوری دمو کرا تیک افغانستان حتمی میباشد .

اته خلویېنجه ماده :

دوزیرا نو دشورا دتصو یبو نو او نورو سندو نو تعمیلول داورگا نونو، مو سسنو او اتبعاعو له خوا دافغا- نستان ددمو کرا تیک جمهور یست له توله خوازه کښی حتمی دی .

رسیمی جریدہ

ماده چهل و نهم :

تشکیل ، صلاحیت و طرز فعالیت
ادارات مرکزی و محلی توسط قانون
نظم میگردد .

مادہ پنجا ہیں :

در راس وزراتخانه های جمهوری
دمو کرا تیک افغا نستان ، وزراء
قر ار دارند.

وزراء ، فعالیت خود را مطابق به
قانون انجام میدهند . وزراء در
پیشبرد امور وزارت و انکشاف
ساحات مربوط مسوو لیت فردی
دارند .

نه خلو پنجمین ماده :

دمر کنی او سیمه ایزو ادارو
تشکیل، واک او دفعا لیت چول دقانون
په وا سطه تنظیمی:

پنجمین مادہ :

داغفا نستان ددمو کرا تیک
جمهور یت دوزا ر تو نو په را س کی
وزیران مقرر دی .

وزیران خپل فعا لیت دقا نسون
سره سم پای ته رسوی . وزیر ان د
وزارت دچارو او دمر بو طو سا حو
دپرا ختیما په پر منځ بیو لو کې
خانګري مسوولیت لري .

فصل ششم

اولی قدرت دولتی و اداری

شیوه فصل

دولتی قدرت اراده اری سیمه ایزار گانونه

مادہ پنجاہ و یکم :

در ولایات، شهرها، ولسوالیها، علاقه داریها و قریه ها جرگه های محلی (شورا های محلی) به مقصد حل و فصل تمام مسایل مریوط محل تشکیل میگردند.

طرز انتخاب دمو کرا تیک نمایند گان خلق در جرگه همای محلی (شو را های محلی) وسا ییر مسایل مریوط به تشکیل وصلاحیت

یوپنچو سمہ مادہ :

په ولا يتو نو ، بنیارو نو ، ولسوا
لیو، علاقه داریو او کلیو کی دسیمی
دټولو مر بو طو مسا یلو دحلل او
فصل کولوله پاره سیمه ایزی جرگی
(سیمه ایزی شورا گا نه)، حوربی.

په سیمه ایزو جر گو (سیمه ایزو
شورا گا نو) کي د خلکودنمايند گانو
ددمو کرا تیک انتخاب دول او د هغه
یه تشکیل او صلاحیت ، مسوولیت

رسَمَّيْ جَرِيلَة

او فعالیت پوری نور مربوط مسایل ها ، مسوو لیت و فعالیت آنها
دقوا نینو په وا سطه تنظیمیزی . توسط قوانین تنظیم میگردد .

ماده پنجاه و دوم :

در ولایات ، شهر ها ، ولسوالی ها
و علاقه داری ها کمیته های محلی
اجرائیوی قدرت دولتی تشکیل
میگردد .

رئیس و اعضای کمیته محلی
اجرا ئیوی مطابق به احکام قانون
تعیین میشود .

کمیته محلی اجرائیوی دارای
صلاحیت های ذیل میباشد :

۱- تامین رعایت تطبیق قوانین ،
فرامین ، تصاویر و سایر استناد و
فیصله های اورگان های ما فوق .

۲- تامین و حفظ نظم ، امنیت
حقوق و آزادی های اتباع .

۳- اجرای پلان های دولتی
انکشاف اقتصادی ، اجتماعی و
فرهنگی .

۴- رهبری و هما هنگ ساختن
فعالیت اور گانهای تحت اثر .

۵- اتخاذ تصامیم در حدود
صلاحیت .

ماده پنجاه و سوم :

اور گا نهای محلی قدرت دولتی
وادری اصول کار جمعی ، ابتکار
جلب وسیع مردم ، قانونیت و عدالت
را ملاک عمل قرار میدهد .

دوه پنخو سمه ماده :

په ولایتو نو ، بنا رو نـو ،
ولسوالیو او علاقه داریوکی دولتی
قدرت اجرا ئیوی سیمه ایزی کمیته
جوړیزی . دا جرائیوی سیمه ایزی
کمیته رئیس او غږی دقا نون له
حکمو نو سره سم تاکل کیزی .
اجرا ئیوی سیمه ایزه کمیته
لاندینی واکو نه لری :

۱- دقوا نینو ، فرامینو اود
ما فوقو اور گانو نو د تصویبو نو
او نورو سند و نواو پریکړو د تطبیق
در رعایت تامین .

۲- دنظم ، امنیت او د اتباع او د
حقوق او آزادیو تا مین .

۳- د اقتضا دی ، تو لیزی اوفر -
هنگی پرا ختیا ددو لتی پلا نونو
اجرا ع کول .

۴- د تراس لاندی اوور گانو نو د
فعالیت لارښوو نه او هما هنگ کول .
۵- دواک په حدودو کی تصمیم
نیوول .

دری پنخو سمه ماده :

ددولتی اوادا رسیمه ایز
اور گا نو نه دله ایز کار ، ابتکار ،
دخلکو دپرا خه جلب ، قا نو نیت او
عدالت اصول د عمل ملاک ګر څوی .

رسیح جریان

فصل هفتم نظام فصل سی و فعالیت محاکم

اولویت نظام اور محکومیت کو فعالیت

مادہ پنجاہ و چہارم :

قضاؤت در جمہوری دموکرا تیک افغا نستان صرف تو سط محکمہ به اساس اصول دمو کرا تیک صورت میگیرد۔ قضاؤت تو سط سترہ محکمہ جمہوری دمو کرا تیک افغا نستان محاکم ولایات، شہر ہا، ولسوالی ہا و همچین تو سط محاکم قوای مسلح صورت میگیرد۔

جهت بر رسی قضایی معین طبق احکام قانون، محاکم اختصاصی تشکیل میشود۔

تشکیل، صلاحیت و طرز تأسیس و فعالیت محاکم تو سط قانون تنظیم میگردد۔

مادہ پنجاہ و پنجم :

سترہ محکمہ عالیترین اور گان قضایی جمہوری دمو کرا تیک افغا نستان میباشد و مرکب است از رئیس، معاونان رئیس و اعضاء۔

سترہ محکمہ طبق احکام قانون

سترہ محکمہ بر فعالیت قضایی محاکم ناظرات و

خلور پنحو سمه مادہ :

داغفا نستان په دمو کرو تیک جمہور یت کی قضاوت یوا خی دمحکمی له خوا ددمو کراتیکو اصولو په اسا س کیزی۔ قضاوت داغفا نستان ددمو کرا تیک جمہور یت دستری محکمی، دولایتونو، بشارونو ولسوالیو دمحکم او همدا رنگه دوسله وال پوچ دمحکم لو خوا کیزی۔ دمعینو قضیو دغور له پاره دقانون له حکمونو سره سمی اختصاصی محکمی جو په یزی۔ دمحکم تو شکیل، واک او د تاسیس او فعالیت ڈول دقانون په وا سطہ تنظیمیں ہے۔

پنجمہ پنحو سمه مادہ :

سترہ محکمہ داغفا نستان ددمو کرا تیک جمہور یت خورا لسور قضا یی اور گان دی او له رئیس، در رئیس ہر ستیا لا نو او غرو نہ جو په شو ی ده۔

سترہ محکمہ دقانون له حکمونو بر فعالیت قضایی محاکم ناظرات و

رسیحہ

شكل واحد تطبيق قوانين را توسيط
محاكم تامين ميكند .

ستره محکمه از فعالیت های خود به شورای انقلابی و در خلال مدت بین دوره های اجلالسیه شو رای انقلابی به هیأت رئیسه آن گزارش میدهد.

قضات تمام محاکم توسط هیأت
رئیسه شورای انقلابی تعیین—
میشوند.

مادہ پنجاہ و ششم :

رسیدگی به تمام قضایای مدنی
وجزایی از صلاحیت محاکم م—ی
باشد .

قضات حین رسیدگی قضایا میباشند. رسیدگی قضایا و اصدار حکم توسط محاکم به اساس اصول تساوی اتباع در برابر قانون و محکمه صورت میگیرد.

محکمه حین رسید گی قضا یا
قوا نین جمهوری دمو کرا تیک
افغا نستان را تطبيق میکند .

در حالا تیکه قانون صراحت
نداشتہ باشد محکمہ قضایا را
طبق احکام شریعت واصول
قا نوینیت دموکرا تیک وعدا لست
حل و فصل مینما بد.

قضایا در تمام محاکم در جلسات علنی رسید گی میشود. حالا تیکه

سرهسمه دمحکمو دقصا یی فعا لیت
خارنه کوی او دمحکمو له خوا دقوانینو
دتطبیق واحد شکل تامینوی.

ستره محکمه د خپلو فعالیتون-و
راپور انقلابی شورا ته اود انقلابی
شورا داجلاسیه دورو یه من-خ-موده

لی دهگی رئیسیه هیأت ته ور لوی .
دېولو مەحکمو قا ضیان دانقلا بى
شورا درئیسیه هیأت لە خوا تاکسل
کېزى :

شیئن پنچو سمه مادہ :

رسئی جریلت

بە پنچو غو نیو کى غور کیزى دقانون قضايا در جلسات سرى رسید گى
پە واسطە تاکل کیزى .
میشود تو سط قانون تعیین میگردد .
دحکم ابلاغ پە تولو حا لاتو کى ابلاغ حکم در تمام حالات با يد
بايد علنی وي .
علنى باشد .

ماهه پنجاه و هفتم :

رسید گى و حل و فصل قضايا
در محاكم به زبا نهای پشتو و دری
و يا به زبان اکتریت اهالى محل
صورت میگيرد . اگر طرفین دعوی
زبانی را که محاکمه تو سط آن
صورت میگيرد ندا نند حق آشنا يى
با مواد و استناد دوسيه از طریق
تر جمان و حق صحبت در محکمه
به زبان مادری شان تضمین
میگردد .

ماهه پنجاه و هشتم :

تمام فیصله های محاکم بنا م
جمهوری دمو کرا تیك جمهوری استان
صادر میگردد .
فیصله های محاکم با يد مد لى
باشد .

تطبیق فیصله های تنفيذی و
قطعی محاکم حتمی میباشد .
حکم اعدام بعد از منظوری هیأت
رئیسه شو رای انقلابی تطبیق
میگردد .

پە محکمو کى دقضايا وو غوراو
حل او فصل پە پېنتو او درى ژ بسو
اویاد سیمی د خلکو داکش یت پە
ژبه کیزى . کە چیرى ددعوی دوازه
خوا وي پە هفته ژبه
ونه پو هیزى چى محاکمە
پری کیزى دژباپرونگى له لارى د
دوسيي دموادواو سندو سره د آشنايى
حق او پە محکمه کى د هغوي پە
مور نى ژبه دخبو رو گولسو حق
تضمينىزى .

اته پنچو سمه ماھه :

دمحکمو تو لى پر یکپى دافغا
نستان ددمو کرا تیك جمهوری استان
پە نوم صا در پزى .
دمحکمو پر یکپى با يد مد لى
وى .

دمحکمو دتنفيذی او قطعی پر یکپى و
تطبیق حتمی دی .
داعدام حکم دانقلابی شورا درئیسه
هیأت له منظوری نه ورو ستە
تطبیقیزى .

رسਮی جریله

فصل هشتم
خانوارنواں

اتم نصل

ارنواں

ماده پنجاه و نهم :

لوی خارنوال جمهوری دموکرا-
تیک افغا نستان رهبری فعا لیت
اور گان های خارنوالی کشور را
بدوش دارد .

خارنوالی جمهوری دمو کرا تیک
افغا نستان سیستم واحد استوار
بر اصل مر کزیت را تشکیل داده و
مرکب از لوی خارنوالی و خارنوالی
های ولا یات، شهر ها، ولسوالی
ها و علاقه داری ها میباشد .

خارنوالی اختصا صی طبق احکام
قانون تشکیل شده میتوانند.
اور گان های خارنوالی در اجرات
خود مستقل از اور گان های
محلي بوده و صرف تابع لوی خارنوال
میباشد .

ماده شصتم :

لوی خارنوال و خارنوالان
از تطبیق و رعایت یکسان قوانین
توسط تمام اور گا نهای مر کزی
ومحلی قدرت دولتی و اداره، موسسات
دولتی مختلط و خصوصی، سازمان
های اجتماعی، مسورو لین امور و
تابع نظارت میکنند .

نه پنځوسمه ماده :

داغفا نستان ددموکراتیک جمهوریت
لوی خارنوال دهیواد د خارنوالی
داور گا نو دفعا لیت لار بنوو نه په
غایه لری . داغفا نستان ددموکرا-
تیک جمهوریت خارنوالی دمرکزیت
په اصل باندی ولاه واحد سیستم
تشکیلی او له لو یی خارنوالی
اود ولا یتونو، بنارونو، ولسوالیو
او علاقه داریو له خارنوالیونه جوړه
شوی ده .

اختصا صی خارنوالی دقا نون له
حکمو نو سره سمه جو په دلای شی.
دخارنوالی او ر گانونه په خپلو اجراء-
آتو کی له سیمه ایزو اور گانونه نه
مستقل دی او یوا څی دلوی خارنوال
تابع دی .

شیپیته ماده :

لوی خارنوال او خارنوالان
ددو لتنی قدرت او
اداری دهولو مر کزی او سیمه ایزو
اور گا نو نو، دو لتی، مختلط او
خصوصی مو سسو، تو لنیزو سا-
زمانونو، دچارو دمسوو لینیزو او
اتباعوله خوا دقوا نینو دیو شانته
تطبیق او رعایت خارنه کوي .

رسیح جریان

بیشیتمه ماده :

ماده شصت ویکم : لوی خارنوال دانقلابی شورا به وپا ندی اود هغی داجلا سیه دورو په خود نزد شورای انقلابی ودر خلال موده کی دانقلابی شورا درئیسه مدت بین دوره های اجلا سیه آن هیأت په وپاندی دخپل فعا لیست نزد هیأت رئیسه شورای انقلاب بسی مسؤول دی .

لوی خارنوال دخپل فعا لیست او په هیواد کی دقا نو نیت را پور په منظم چول دانقلابی شورا رئیسه به شورای انقلابی وهیأت رئیسه گزارش مید هد .

ماده شصت ودوم :

تا زمان تعیین لوی خارنوال صلاحیت وو ظایف او به وزیر عدله تعلق دارد .

تشکیلات ، صلاحیت وطرز فعالیت اورگان های خارنوالی تو سلط قانون تنظیم میگردد .

لوی خارنوال دخپل فعا لیست او په هیواد کی دقا نو نیت را پور په منظم چول دانقلابی شورا رئیسه هیأت ته ورکوی .

دوه شیپیتمه ماده :

دلوي خارنوال دهاکلو ترو خته پوری دهجه واک او دندی دعد لیسی په وزیر پوری اوه لری .

دخارنوالی داور گا نو نوشکیلات واک اود فعا لیست چول دقا نون په واسطه تنظیمیبری .

نهمنصل

نشان، بیان، پایخت

دری شیپیتمه ماده :

داغا نستان ددمو کرا تیک جمهوری نشان دولتی جمهوری دموکرا - تیک افغا نستان عبارت است شنه متن با ندی دمحراب او منبر بروی متن تصویر ، پرانستی کتاب ، دلمبر سبز ، کتاب مفتوح ، اشعه طلوع ختووپا نگی دگرا دیو په منځ کښی خود شید در بین ګراري که توسط

وسمی جمهوری

خوشه های گندم مزین با فیته های سیاه ، سرخ و سبز احاطه شده و ستاره سرخ پنج گوشه که در قسمت فوقانی در بین دو اجسام خوشه های گندم قرار دارد .

ماده شصت و چهارم :

بیرق دولتی جمهوری دموکرا تیک افغا نستان دارای سه رنگ میباشد که به شکل نوار های سیاه ، سرخ و سبز از بالا به پائین افقا به اندازه های مساوی واقع شده است . در ربع قسمت بالای بیرق از چوبه آن ، نشان دولتی جمهوری دموکرا تیک افغا نستان قرار دارد . نسبت عرض بیرق به طول آن یک بردو است .

ماده شصت و پنجم :

پایتخت جمهوری دموکرا تیک افغا نستان شهر کابل است .

فصل دهم کامنه های

بانی حکومه

فصل سیم

شیپن شیپیتمه ماده :

دادی اسا سی اصول اساسی به تغییل این اصول اساسی در رئیسه هیأت په پیشنہاد او د اساس پیشنہاد هیأت رئیسه و

چی په توری ، سری او شنی پنما زی با ندی دبنا یسته شو یوغنوم په زیو کنیسی چاپیر شوی دی او سور پنځه غوبی ستوری چی په پور تنی برخه کی دغنموم دوزیو په دوه خو کو کنی واقع شوی دی .

خلور شیپیتمه ماده :

دافغا نستان ددمو کرا تیک جمهور یت دو لتی بیرغ دری رنگونه لری چی دتوري سری او شنی پنځاری په بنه له پاسه دلاندی خوا ته پهافقی ټول په مسا وی اندا زو وا قمع شویدی . په پورتنی خلورمه برخه کی دبیرغ له لرگی نه دافغانستان ددمو کرا تیک جمهور یت دو لتی نښان واقع دی .

دبیرغ دسور نسبت اوږد دړا لسي ته یو پردوه دی .

پنځه شیپیتمه ماده :

دافغا نستان ددمو کرا تیک جمهور یت پا یتخت کا بل دي .

رسی جریل

انقلابی شورا دغرو ددو و ټلشو په تصویب دو ټلث اعضای شورای انقلابی صورت گرفته میتواند .

هاده شصت و هفتم :

تمام اورگان های مرکزی و محلي دولت تازمان تشکیل اورگان های جدید دولتی که در این اصول اساسی پیشیبینی شده است طبق احکام این اصول اساسی و قوانین مربوطه اجرا آت می کنند .

هاده شصت و هشتم :

این اصول اساسی جمهور ری دمو کرا تپک افغا نستان مطابق اعلامیه تاریخی شورای انقلابی جمهوری دمو کرا تپک افغا نستان با نشر آن از اول ژوئن سال ۱۳۵۹ نافذ میگردد و تازمان تصویب قانون اساسی جمهوری دموکراتپک افغانستان اعتبار دارد .

فرامین ، قوانین و سایر استاد که قبل از انفاذ این اصول اساسی صادر گردیده در صورت عدم مغایرت با احکام این اصول اساسی مورد اعتبار است .

تصویب کید لای شی اوه شپیتنه هاده :

د دولت ټول مرکزی او سیمه ایز اور گا نو نه دنو یو دولتی اور گانونو دتشکیل تروخته پوری چې په دی اساسی اصول لو کې پیشیبینی شوی دی، ددی اسا سی اصولو او مربوطو قوا نینو له حکم تو سره سیم اجرا آت ګون .

اته شپیتنه هاده :

د افغا نستان ددمو کرا تپک جمهوریت دغه اسا سی اصول دافغا نستان ددمو کراتیک جمهوریت دانقلابی شورادتاریخی اعلامیه سره سیم دهنوی له خپر ید لو سره ۱۳۵۹ د کال د تورد میاشتی له لو مری نیټی نه نا فذیبی او د افغا نستان ددمو کرا تپک جمهوری ریت داسا سی قا نون د تصویب تروخته پوری اعتبار لري .

فرا مین ، قوا نین او نور استناد پی د دغواساسی اصولو له انفاذ نه ده مخه صادر شوی دی د دغواساسی اصولو د حکمونو سره د توپیر نه در لودلو په صورت کې داعتبار وړ دی .

وجه اشتراک

مرکز ۳۰۰ افغانی

وکایات ۳۴۰

برای محصلان و تعلمان نصف قیمت

خارج کشور ۵۰ دلار آمریکائی

قیمت این شماره (۵۰) افغانی

THE DEMOCRATIC REPUBLIC
OF AFGHANISTAN
MINISTRY OF JUSTICE

**OFFICIAL
GAZETTE**

Editor: A. Ghafar Giramy

Assistant: Rogul Noory

Issu No: (450)

Date: April 21, 1980